

Uzņēmēju informētība par vispārīgo datu aizsardzības regulu un pieredze ar tās prasību nodrošināšanu

Latvijas uzņēmēju aptaujas rezultāti
2019. gada jūlijs

Apsekojums tika veikts projekta Nr.814774 "Vispārīgā datu aizsardzības
regula – iespējas un atbildība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU);
tiesības un riski nepilngadīgām personām" (DPSME) ietvaros.

Projekts tiek finansēts no
Eiropas Savienības tiesību,
vienlīdzības un pilsonības
programmas (2014.-2020. gads)

Saturs (1)

Latvijas uzņēmēju aptaujas tehniskā informācija	4
Aptaujāto uzņēmumu profils	5
Galvenie secinājumi	6
Galvenie rezultāti	10
1. Uzņēmēju informētība par vispārīgo datu aizsardzības regulu un tās attiešanos uz viņu uzņēmumu	11
1.1. Uzņēmēju informētība par vispārīgo datu aizsardzības regulu	11
1.2. Uzņēmēju uzskati par to, vai vispārīgās datu regulas prasības attiecas uz viņu uzņēmumu	13
1.3. Uzņēmumu īpatsvars, kuros kaut kas ticis darīts datu regulas prasību nodrošināšanai	15
1.4. Jomas, kurās uzņēmumiem varētu būt lielākās grūtības nodrošināt datu regulas prasības	17
1.5. Uzņēmēju informētība par Latvijas valsts iestādi, kas veic personas datu aizsardzības uzraudzību	19
2. Uzņēmumu īpatsvars, kuros ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists un šāda speciālista nepieciešamība	21
2.1. Uzņēmumu īpatsvars, kuros ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists	21
2.2. Uzņēmēju viedoklis par datu aizsardzības speciālista pakalpojumu nepieciešamību viņu uzņēmumā	23
3. Uzņēmēju informētība un ieinteresētība dažādos ar personas datu aizsardzības regulas normām saistītos jautājumos	25
3.1. Uzņēmēju informētība par dažādiem ar personas datu aizsardzības regulu saistītiem jautājumiem	25
3.2. Uzņēmēju ieinteresētība dažādos ar personas datu aizsardzības regulas normām saistītos jautājumos	26

Saturs (2)

4. Datu aizsardzības regulas prasību ieviešanai veltīto izdevumu apjoms uzņēmumos	27
5. Uzņēmumu interneta vietņu/ mobilo lietotņu apmeklētāju brīdināšana par sīkdatņu izmantošanu	29
5.1. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumos ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne	29
5.2. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmuma interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes	31
5.3. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmuma interneta vietnes un/vai mobilās lietotnes apmeklētāji tiek brīdināti par sīkdatņu izmantošanu	32
6. Privātpersonu datu apstrāde uzņēmumos	33
6.1. Uzņēmumu īpatsvars, kas atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem	33
6.2. Uzņēmēju informētība par personas datu veidiem, ko iegūst viņu uzņēmums	35
6.3. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumi klientiem dod iespēju atsaukt vai nesniegt piekrišanu personas datu apstrādei	36
6.4. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumos tiek lietoti kādi datu aizsardzības pasākumi	37
6.5. Uzņēmēju informētība par tiesisko pamatu viņu uzņēmumā veiktajai personas datu apstrādei	38
6.6. Privātpersonu informēšana par viņu datu apstrādi	39
6.7. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumi ir saņēmuši iesniegumu personas datu dzēšanai, labošanai, pārvešanai u.c.	40
Aptaujas anketa	41

Latvijas uzņēmēju aptaujas tehniskā informācija

Pētījuma veicējs: sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS

Mērķa grupa: Latvijas mikro-, mazo un vidējo uzņēmumu vadītāji

Izlases apjoms: 400 respondenti

Izlases veidošanas avots: izlase tika veidota, izmantojot Lursoft uzņēmumu datubāzes

Izlases metode: vairākpakāpju kvotu izlase

Aptaujas metode: telefonintervijas (CATI – *Computer-Aided Telephone Interviewing*)

Ģeogrāfiskais pārklājums: visa Latvija

Aptaujas veikšanas laiks: no 03.07.2019. līdz 15.07.2019.

Šajā materiālā norādīti svērti procenti un nesvērts respondentu skaits.

Šī materiāla saturs atspoguļo tikai autora viedokli un ir viņa vienīgā atbildība. Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par tās rīcībā esošās informācijas izmantošanu.

Aptaujāto uzņēmumu profils

		Kol. %	Skaits
Nozare	Ražošana (NACE2 kodi: A, B, C, D, E)	22.5	90
	Tirdzniecība (NACE2 kodi: G)	17.5	70
	Būvniecība (NACE2 kodi: F)	8.8	35
	Pakalpojumi (NACE2 kodi: H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)	51.3	205
Darbinieku skaits uzņēmumā	1 - 9 darbinieki (mikrouzņēmumi)	80.3	321
	10 - 49 darbinieki (mazie uzņēmumi)	11.8	47
	50 un vairāk darbinieki (vidējie uzņēmumi)	8.0	32
Kapitāla izcelsme	Vietējais kapitāls	94.5	378
	Vietējais un ārvalstu kapitāls	3.8	15
	Ārvalstu kapitāls	1.8	7
Reģions (statistiskie reģioni)	Rīga	55.0	220
	Pierīga	15.8	63
	Vidzeme	8.3	33
	Kurzeme	8.3	33
	Zemgale	7.8	31
	Latgale	5.0	20
Uzņēmuma atrašanās vieta	Rīga	55.0	220
	Ārpus Rīgas	45.0	180

Bāze: visi respondenti, n=400

Galvenie secinājumi

Galvenie secinājumi (1)

- 2019. gada jūlija Latvijas uzņēmēju aptaujas dati liecina, ka 93% uzņēmēju bija dzirdējuši par vispārīgo datu aizsardzības regulu, turpretī 8% par to nebija dzirdējuši. Pierīgas uzņēmumu vadītāji ir nedaudz informētāki par vispārīgo datu aizsardzības regulu (94% bija dzirdējuši), taču kopumā informētība visos reģionos ir līdzīga.
- Saskaņā ar aptaujas datiem, 69% uzņēmēju uzskata, ka vispārīgā datu regula attiecas uz viņu uzņēmumu, turpretī 24% - ka tā neattiecas. Aplūkojot atbildes dažādās uzņēmēju grupās, vērojams, ka salīdzinoši biežāk to, ka vispārīgā datu aizsardzības regula attiecas uz viņu uzņēmumu, uzskata Vidzemes uzņēmumu vadītāji (85%) un pakalpojumu sfēras uzņēmumu vadītāji (78%), savukārt salīdzinoši retāk - tirdzniecības sfēras uzņēmumu vadītāji (53%).
- Aptuveni pusē jeb 48% uzņēmumu, uz kuriem attiecas vispārīgā datu aizsardzības regula, šobrīd ir nodrošināta pilnīga atbilstība regulas prasībām, trešdaļā jeb 34% vēl ir veicami darbi pilnīgas atbilstības nodrošināšanai, turpretī 13% uzņēmumu, uz kuriem attiecas vispārīgā datu aizsardzības regula, nekas tās sakarā nav darīts. Jāatzīmē, ka Pierīgas uzņēmumos salīdzinoši retāk ir nodrošināta pilnīga atbilstība regulas prasībām (36%).
- Aptaujas ietvaros uzņēmējiem, uz kuru uzņēmumiem attiecas vispārīgā datu aizsardzības regula, tika lūgts izvēlēties no piedāvātajām jomām tās, kurās viņu uzņēmumā varētu būt lielākās grūtības nodrošināt regulas prasības; visbiežāk minēti klientu un sadarbības partneru dati (20%). Citas grūtības izraisošas jomas ir sekojošas: informācijas uzglabāšanas un apstrādes tehnoloģijas (12%), personāla (darbinieku) dati (11%) un citas datubāzes (6%). 59% uzņēmēju, uz kuru uzņēmumiem attiecas vispārīgā datu aizsardzības regula, norādījuši, ka viņiem īpašu grūtību nodrošināt regulas prasības nav.
- Saskaņā ar aptaujas datiem, aptuveni trīs ceturtdaļas jeb 76% uzņēmēju zināja, ka Latvijā ir valsts iestāde, kura veic personas datu aizsardzības uzraudzību, turpretī 23% to nezināja. Jāatzīmē, ka salīdzinoši biežāk par to bija informēti pakalpojumu sfēras uzņēmumu vadītāji (82%), Vidzemes uzņēmumu vadītāji (82%), kā arī mazo un vidējo uzņēmumu vadītāji (attiecīgi 87% un 91%).
- Aptaujas dati liecina, ka 14% uzņēmumu ir iecelts datu aizsardzības speciālists, turpretī 85% uzņēmumu šāds speciālists nav iecelts. Salīdzinoši biežāk datu aizsardzības speciālisti ir iecelti pakalpojumu sfēras uzņēmumos (21%), kā arī, pieaugot darbinieku skaitam, palielinās uzņēmumu, kuros ir iecelts šāds speciālists, īpatsvars; 53% vidējo uzņēmumu ir iecelts datu aizsardzības speciālists.
- Saskaņā ar aptaujas datiem, 4% uzņēmumu, kuros nav iecelts datu aizsardzības speciālists, būtu nepieciešami sertificēta datu aizsardzības speciālista pakalpojumi, turpretī 92% tiks galā pašu spēkiem.

Galvenie secinājumi (2)

- Aptaujas ietvaros uzņēmējiem tika lūgts norādīt, cik labi tie pārzina dažādus ar vispārīgo datu aizsardzības regulu saistītus jautājumus; vislabāk informēti uzņēmēji ir par sekojošiem jautājumiem:
 - ❖ Kādus privātpersonu datus uzņēmumi drīkst ievākt un uzglabāt (ļoti labi: 26%, kopumā zina, bet ne detaļās: 41%);
 - ❖ Kādos gadījumos uzņēmējiem ir nepieciešama personas piekrišana personas datu apstrādei (ļoti labi: 29%, kopumā zina, bet ne detaļās: 35%);
 - ❖ Kādos gadījumos uzņēmumi drīkst nodot trešajām pusēm uzņēmuma rīcībā esošos privātpersonu datus (ļoti labi: 27%, kopumā zina, bet ne detaļās: 35%);
 - ❖ Kas ir sīkdatnes vai citi lietotāju identifikatori interneta vietnē vai mobilajā aplikācijā (ļoti labi: 30%, kopumā zina, bet ne detaļās: 24%).
- Savukārt vissliktāk uzņēmēji ir informēti par šādiem jautājumiem:
 - ❖ Kādos gadījumos uzņēmumiem ir jānodrošina personas pieprasījuma izpildi viena mēneša laikā bez maksas (ļoti labi: 13%, kopumā zina, bet ne detaļās: 15%);
 - ❖ Ko nozīmē personas "tiesības tikt aizmirstam" (ļoti labi: 12%, kopumā zina, bet ne detaļās: 12%);
 - ❖ Kādas darbības uzņēmumiem jāveic, nododot personas datus ārpus Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas (ļoti labi: 9%, kopumā zina, bet ne detaļās: 13%).
- Uzņēmējiem tika lūgts norādīt arī savu ieinteresētību attiecīgajos jautājumos saistībā ar viņu uzņēmējdarbību; visbiežāk uzņēmēji ir ieinteresēti šādos jautājumos:
 - ❖ Ko nozīmē personas "tiesības tikt aizmirstam" (interesē: 54%);
 - ❖ Kādos gadījumos uzņēmumi drīkst nodot trešajām pusēm uzņēmuma rīcībā esošos privātpersonu datus (53%);
 - ❖ Kādos gadījumos personas datus drīkst apstrādāt bez personas piekrišanas (53%).
- Aptaujas dati liecina, ka 23% uzņēmumu ir bijuši finansiāli izdevumi saistībā ar vispārīgās datu regulas prasību ieviešanu, turpretī 74% šādu izdevumu nav bijis. Jāatzīmē, ka, pieaugot uzņēmuma lielumam, palielinās uzņēmumu īpatsvars, kam ir bijuši šādi izdevumi. Uzņēmējiem, kuriem ir bijuši izdevumi saistībā ar vispārīgās datu regulas prasību ieviešanu, tika lūgts minēt apmēram cik lieli bija šie izdevumi; no uzņēmēju atbildēm aprēķinātā vidējā aritmētiskā vērtība ir € 515.

Galvenie secinājumi (3)

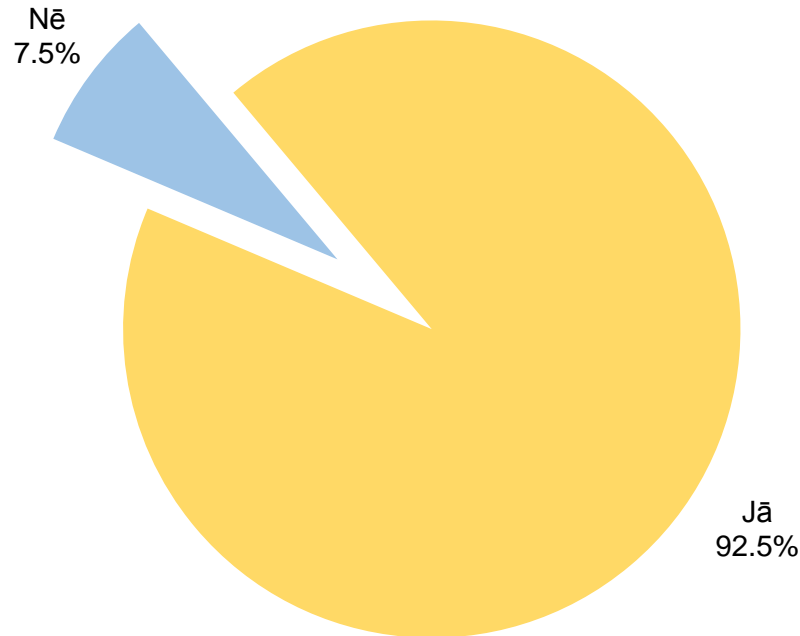
- Saskaņā ar aptaujas datiem, 46% uzņēmumu ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne, turpretī 54% tādas nav. Uzņēmējiem, kuru uzņēmumam ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne tika lūgts norādīt, vai viņu interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes vai citi tamlīdzīgi identifikatori; ceturtdaļa jeb 25% norādīja, ka identifikatori tiek izmantoti, turpretī 65% - ka tie netiek izmantoti. 80% no uzņēmējiem, kuru uzņēmuma interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes vai citi tamlīdzīgi identifikatori, brīdina interneta vietnes un/vai mobilās aplikācijas apmeklētājus par sīkdatņu izmantošanu, turpretī 16% nebrīdina.
- Domājot par saskari ar privātpersonu datiem, puse jeb 50% uzņēmumu atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, turpretī 48% ar tiem nesaskaras; nedaudz retāk ar privātpersonu datiem saskaras Vidzemes uzņēmumu vadītāji (36%). 94% uzņēmēju, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, zina, kādus personas datu veidus iegūst viņu uzņēmums, turpretī 5% to nezina.
- Aptaujas dati liecina, ka aptuveni trīs ceturtdaļas jeb 76% uzņēmēju, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, dod saviem klientiem iespēju atsaukt vai nesniegt piekrišanu personas datu apstrādei jebkurā laikā bez jebkādu negatīvu seku iestāšanās, turpretī 20% šādu iespēju nedod.
- Domājot par uzņēmumā lietotajiem datu aizsardzības pasākumiem, 80% uzņēmumos, kas atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, tiek lietoti kādi pasākumi datu aizsardzībai, turpretī 16% - netiek.
- Saskaņā ar aptaujas datiem, 80% uzņēmēju, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, norādījuši, ka viņi vai citi viņu uzņēmuma darbinieki skaidri zina, kāds tiesiskais pamats ir viņu uzņēmumā veiktajai personas datu apstrādei, turpretī 15% to nezina.
- Trīs ceturtdaļas jeb 75% uzņēmumu, kas atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, informē privātpersonas par viņu datu apstrādi, turpretī 18% to nedara.
- Aptaujas dati liecina, ka 7% uzņēmumu, kas atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, ir saņēmuši fiziskas personas iesniegumu ar lūgumu dzēst, labot, pārnest u.c. uzņēmuma rīcībā esošos konkrētās personas datus, turpretī 91% nav saņēmuši šādu lūgumu.

Galvenie rezultāti

1. Uzņēmēju informētība par vispārīgo datu aizsardzības regulu un tās attiešanos uz viņu uzņēmumu

1.1. Uzņēmēju informētība par vispārīgo datu aizsardzības regulu

A1. "Kopš 2018. gada 25. maija Latvijā ir piemērojama Eiropas Savienības regula par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ("Vispārīgā datu aizsardzības regula" jeb GDPR (izrunā: DŽī – DĪ – PĪ – Er), kura reglamentē to, kādā veidā uzņēmumi drīkst apstrādāt fizisku personu datus. Vai Jūs iepriekš bijāt dzirdējuši par šādas regulas pastāvēšanu?"

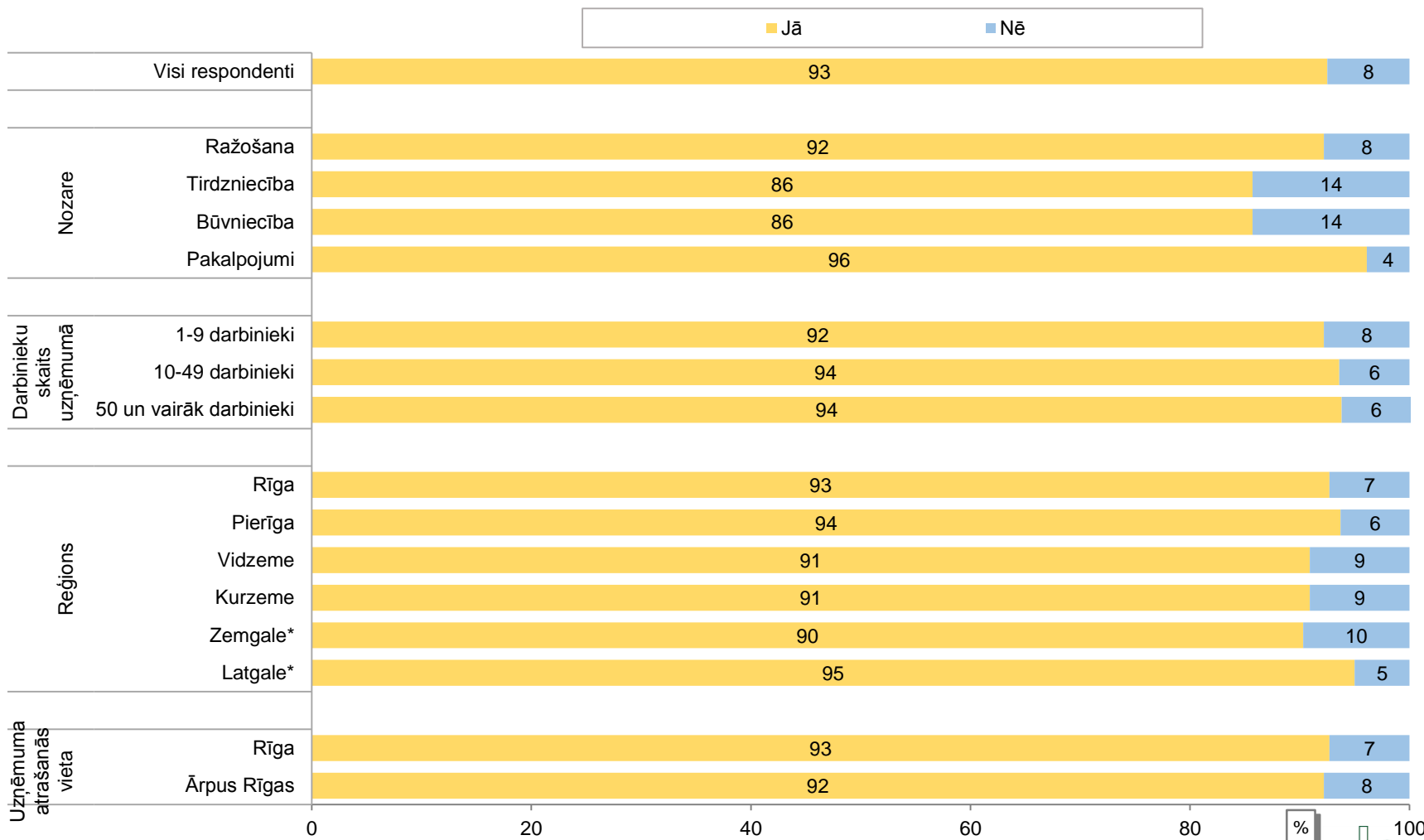
Bāze: visi respondenti, n=400

1.1. Uzņēmēju informētība par vispārīgo datu aizsardzības regulu

Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

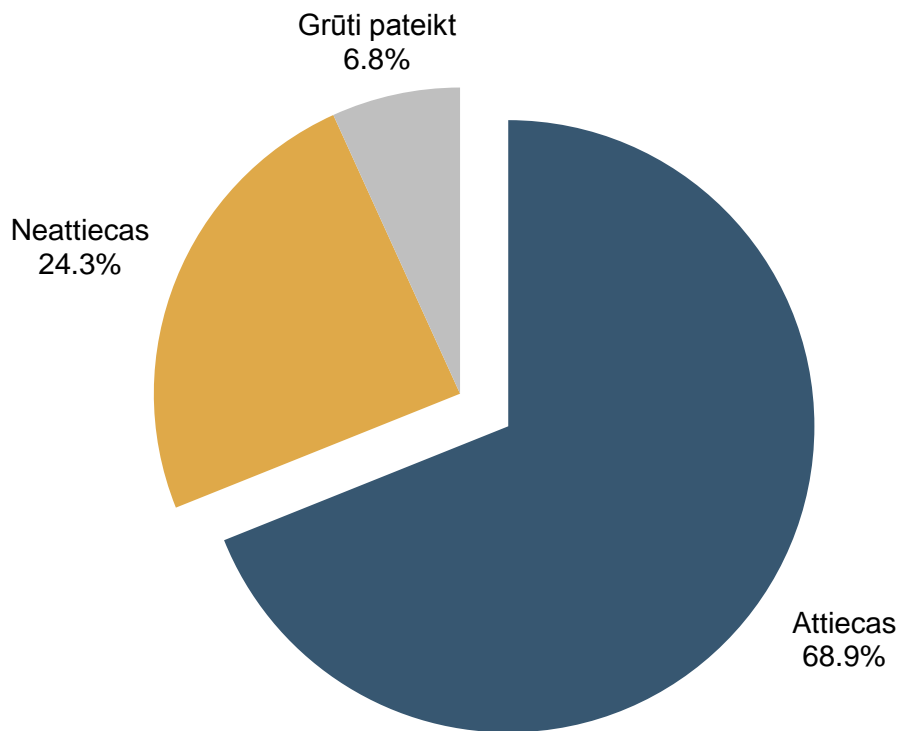
A1. "Kopš 2018. gada 25. maija Latvijā ir piemērojama Eiropas Savienības regula par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ("Vispārīgā datu aizsardzības regula" jeb GDPR (izrunā: Džī – Dī – Pī – Er), kura reglamentē to, kādā veidā uzņēmumi drīkst apstrādāt fizisku personu datus.

Vai Jūs iepriekš bijāt dzirdējuši par šādas regulas pastāvēšanu?"

1.2. Uzņēmēju uzskati par to, vai vispārīgās datu regulas prasības attiecas uz viņu uzņēmumu

A2. "Ņemot vērā visu, ko Jūs par šo regulu un tās prasībām zināt, vai, Jūsaprāt, šīs regulas prasības attiecas arī uz Jūsu uzņēmumu (t.i., Jums šīs regulas sakarā vajadzētu kaut ko darīt/ ir, bija kaut kas jādara)?"

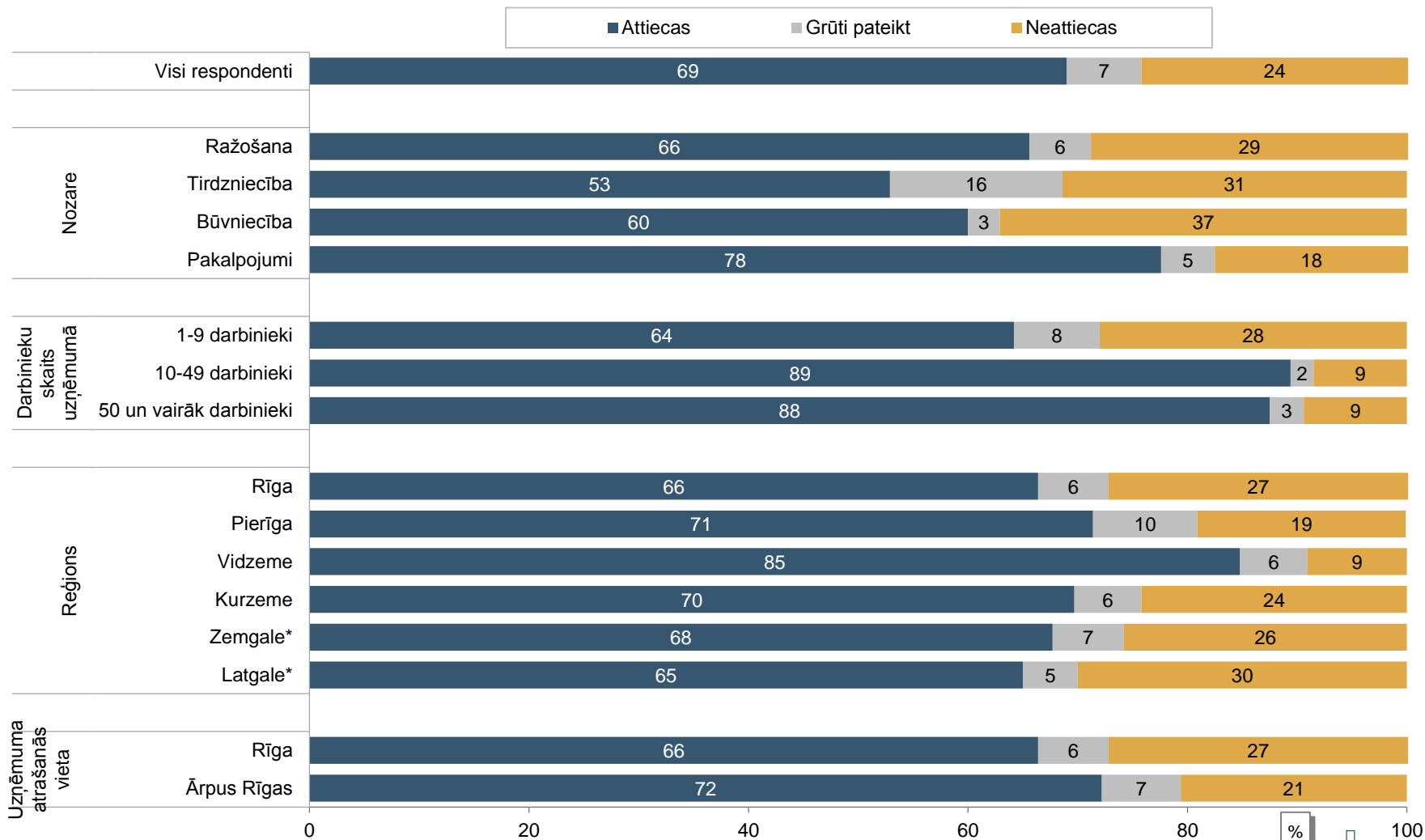

Bāze: visi respondenti, n=400

1.2. Uzņēmēju uzskati par to, vai vispārīgās datu regulas prasības attiecas uz viņu uzņēmumu

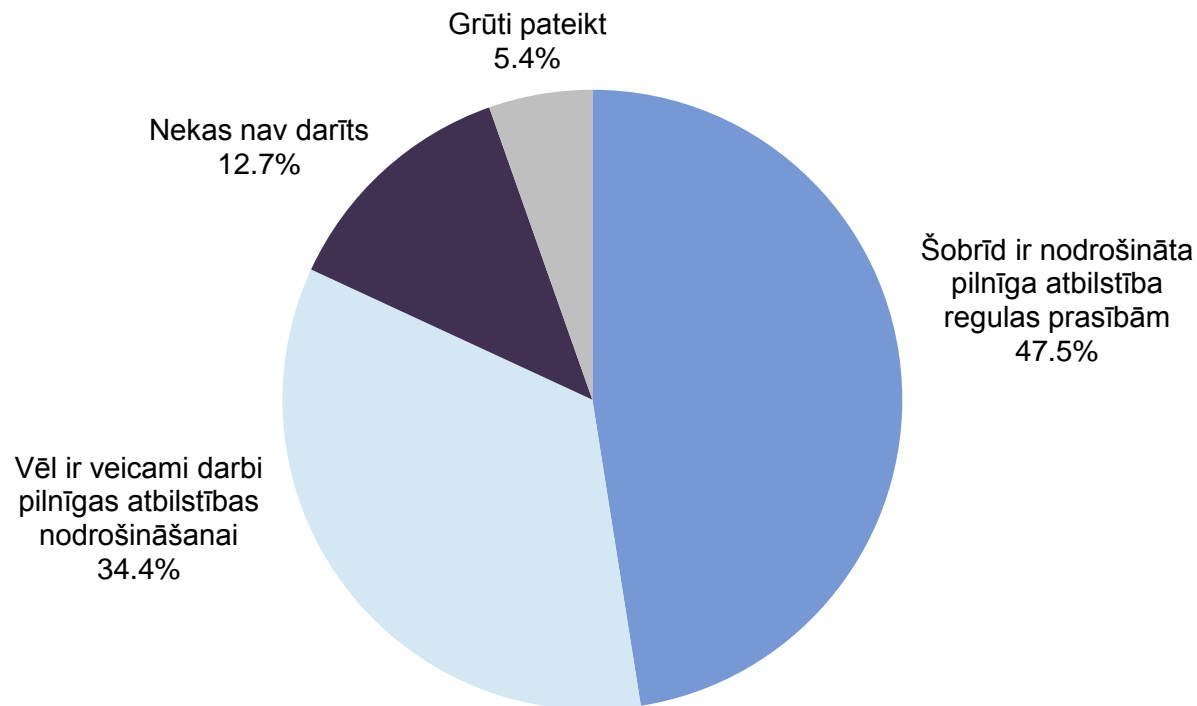
Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

A2. "Ņemot vērā visu, ko Jūs par šo regulu un tās prasībām zināt, vai, Jūsaprāt, šīs regulas prasības attiecas arī uz Jūsu uzņēmumu (t.i., Jums šīs regulas sakarā vajadzētu kaut ko darīt/ ir, bija kaut kas jādara)?"

1.3. Uzņēmumu īpatsvars, kuros kaut kas ticis darīts datu regulas prasību nodrošināšanai

A3. "Vai Jūsu uzņēmumā jau kaut kas ir ticis darīts regulas prasību nodrošināšanai un, ja JĀ, tad vai šobrīd ir nodrošināta pilnīga atbilstība regulas prasībām, vai tomēr vēl ir veicami darbi pilnīgas atbilstības nodrošināšanai?"

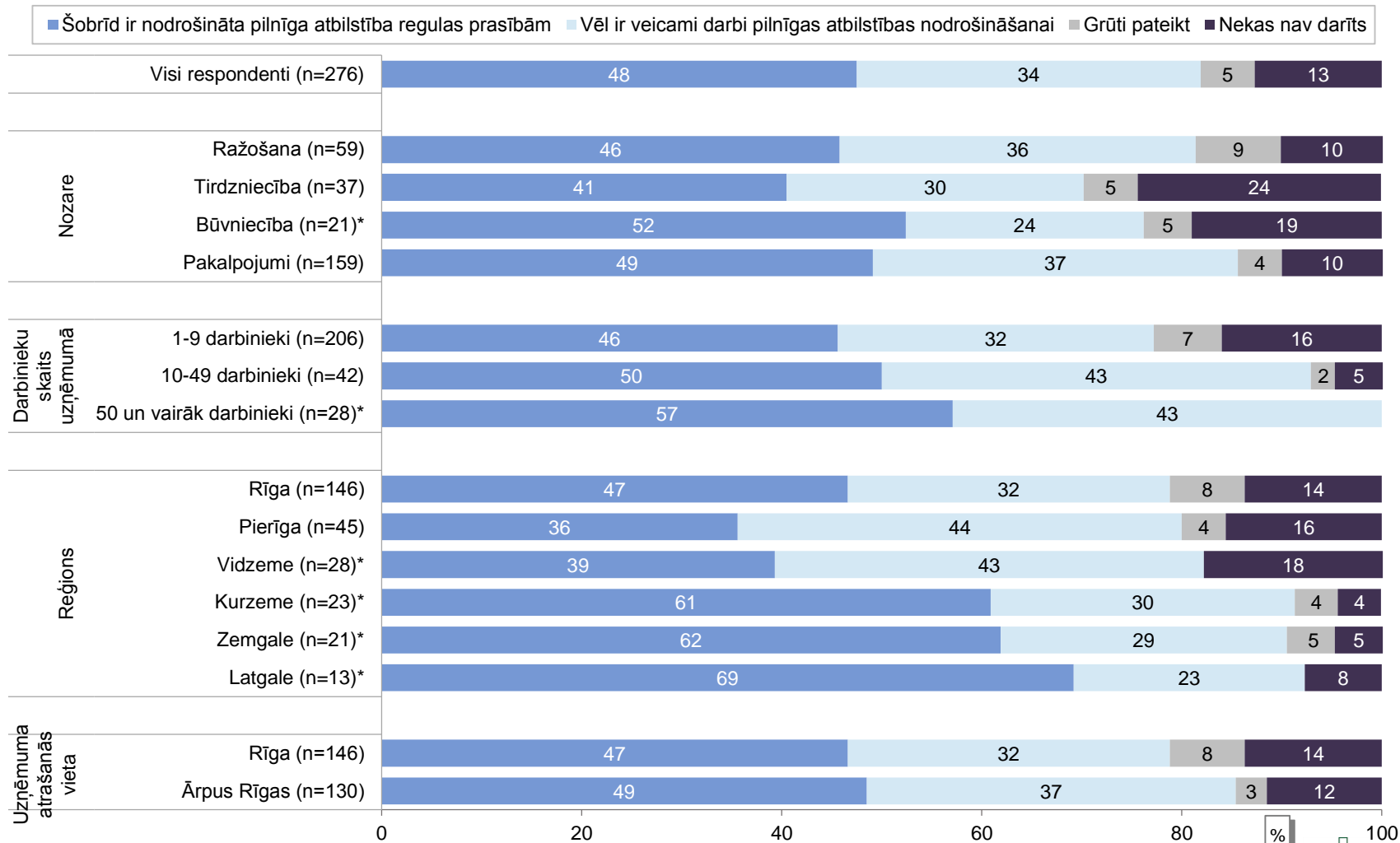

Bāze: uzņēmēji, uz kuru uzņēmumu attiecas GDPR datu regula, n=276

1.3. Uzņēmumu īpatsvars, kuros kaut kas jau ticis darīts datu regulas prasību nodrošināšanai

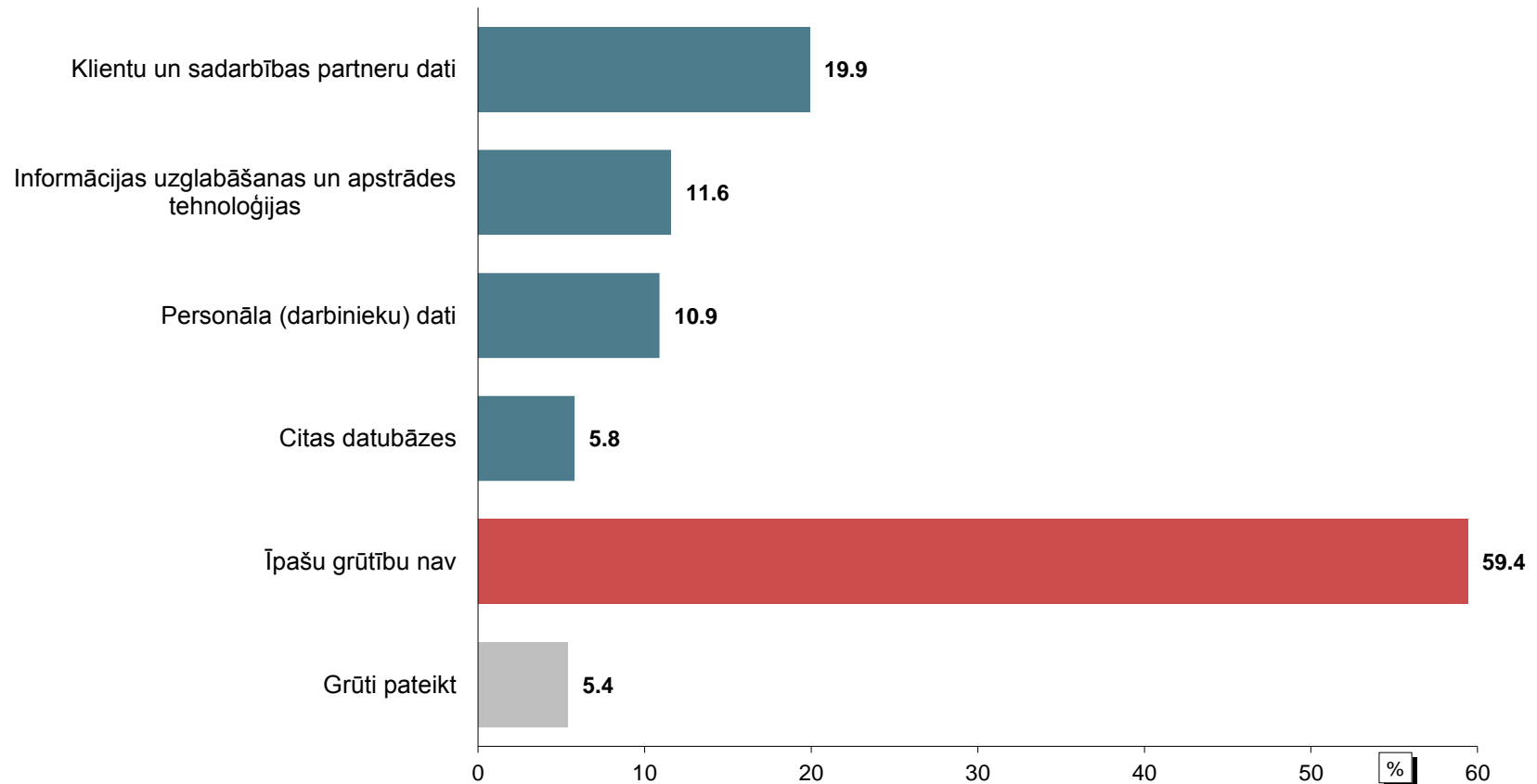
Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

A3. "Vai Jūsu uzņēmumā jau kaut kas ir ticis darīts regulas prasību nodrošināšanai un, ja JĀ, tad vai šobrīd ir nodrošināta pilnīga atbilstība regulas prasībām, vai tomēr vēl ir veicami darbi pilnīgas atbilstības nodrošināšanai?"

1.4. Jomas, kurās uzņēmumiem varētu būt lielākās grūtības nodrošināt datu regulas prasības

A4. "Es nosaukšu vairākas jomas. Kurās no tām Jūsu uzņēmumā varētu būt lielākās grūtības nodrošināt regulas prasības?"
Iespējamās vairākas atbildes

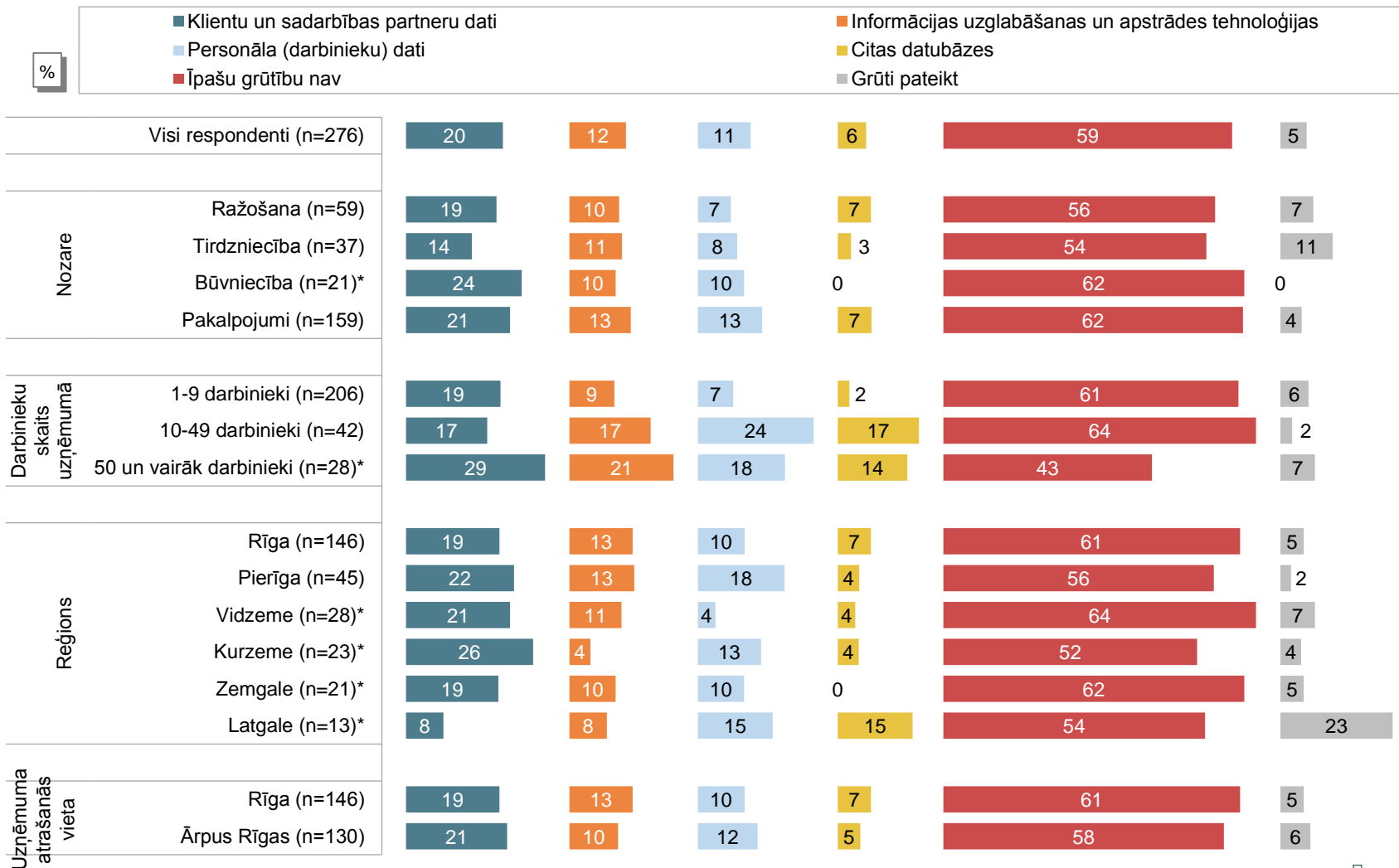

Bāze: uzņēmēji, uz kuru uzņēmumu attiecas GDPR datu regula, n=276

1.4. Jomas, kurās uzņēmumiem varētu būt lielākās grūtības nodrošināt datu regulas prasības

Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

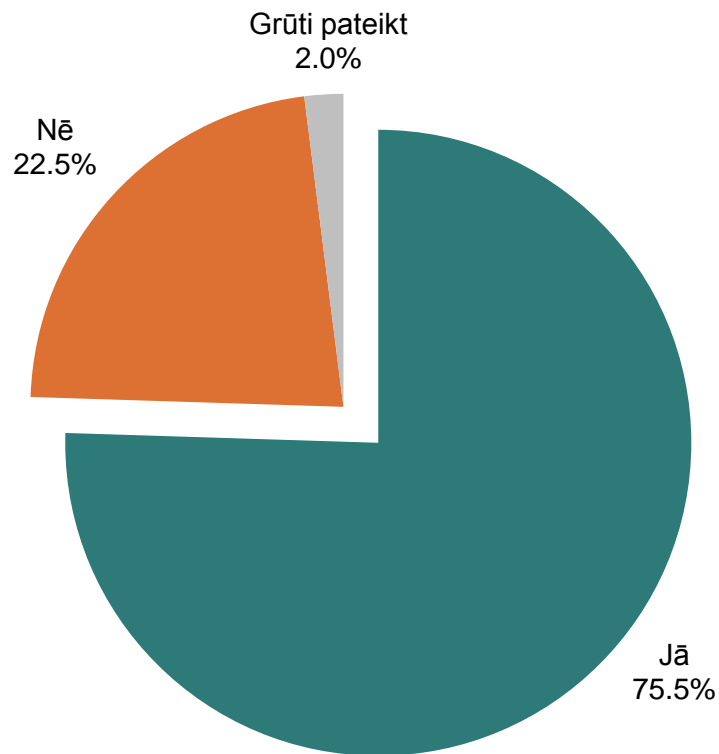
A4. "Es nosaukšu vairākas jomas. Kurās no tām Jūsu uzņēmumā varētu būt lielākās grūtības nodrošināt regulas prasības?"
Iespējamās vairākas atbildes

*Respondentu skaits grupā nav pietiekams ticamu secinājumu veikšanai
 Bāze: uzņēmēji, uz kuru uzņēmumu attiecas GDPR datu regula

1.5. Uzņēmēju informētība par Latvijas valsts iestādi, kas veic personas datu aizsardzības uzraudzību

A5. "Vai Jūs zinājāt, ka Latvijā ir valsts iestāde, kura veic personas datu aizsardzības uzraudzību?"

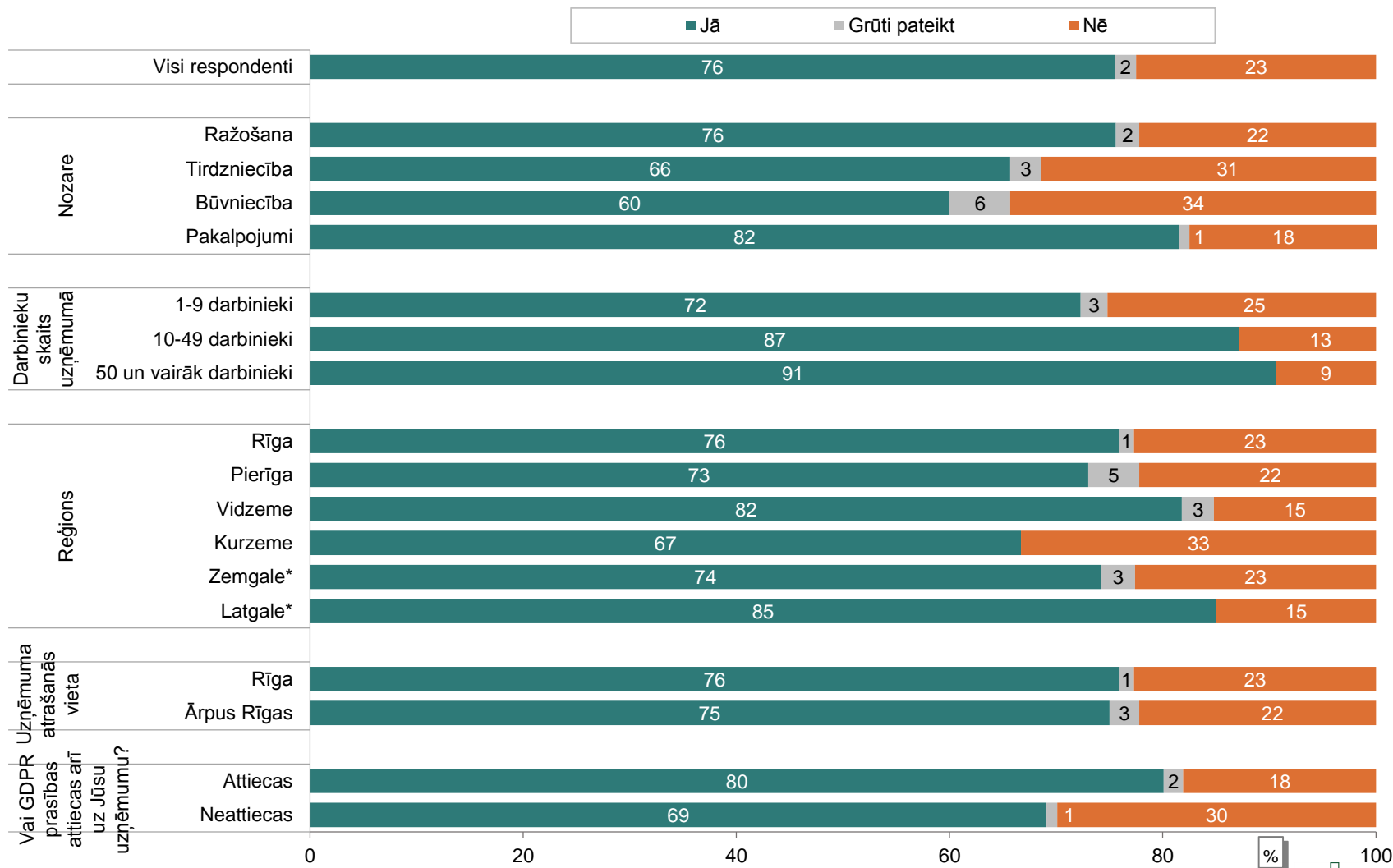

Bāze: visi respondenti, n=400

1.5. Uzņēmēju informētība par Latvijas valsts iestādi, kas veic personas datu aizsardzības uzraudzību

Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

A5. "Vai Jūs zinājāt, ka Latvijā ir valsts iestāde, kura veic personas datu aizsardzības uzraudzību?"

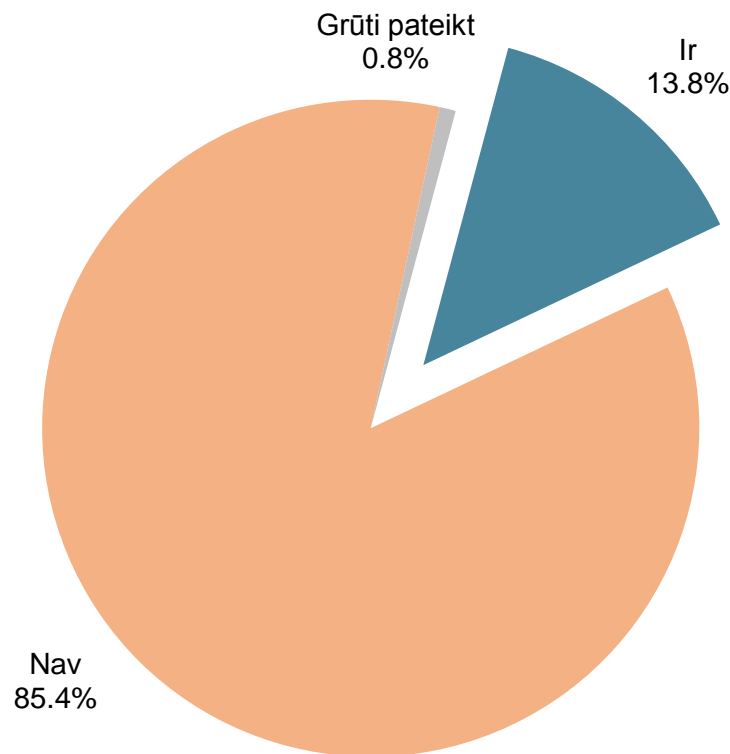

*Respondentu skaits grupā nav pietiekams ticamu secinājumu veikšanai
 Bāze: visi respondenti, respondentu skaitu grupās skatīt aptaujāto uzņēmumu profilā 5. lpp.

2. Uzņēmumu īpatsvars, kuros ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists un šāda speciālista nepieciešamība

2.1. Uzņēmumu īpatsvars, kuros ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists

C1. "Vai Jūsu uzņēmumā ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists?"

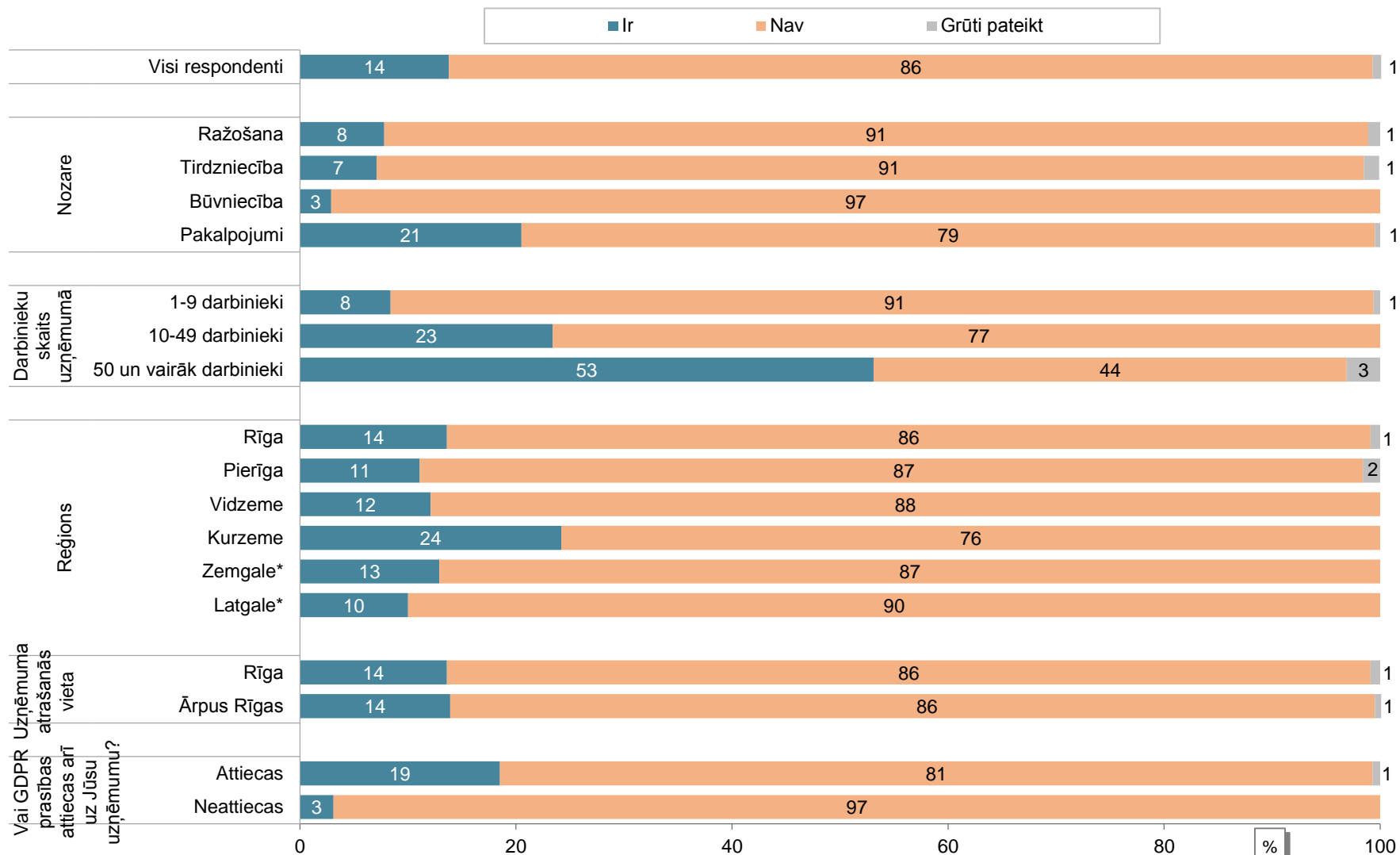

Bāze: visi respondenti, n=400

2.1. Uzņēmumu īpatsvars, kuros ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists

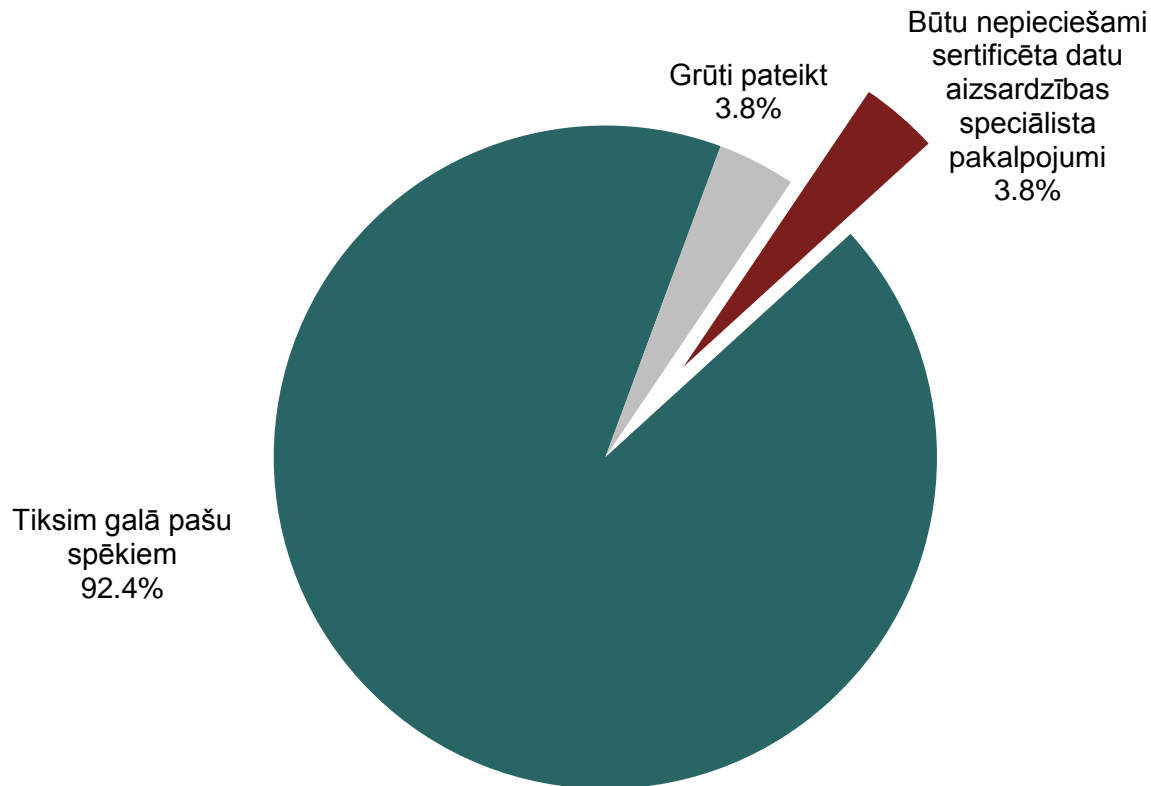
Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

C1. "Vai Jūsu uzņēmumā ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists?"

2.2. Uzņēmēju viedoklis par datu aizsardzības speciālista pakalpojumu nepieciešamību viņu uzņēmumā

C2. "Vai uzskatāt, ka Jūsu uzņēmumam būtu nepieciešami datu aizsardzības speciālista pakalpojumi, vai arī ar veicamajiem uzdevumiem spēj tikt galā citi darbinieki (piemēram, grāmatveži, biroja vadītāji, juristi, u.tml.)?"

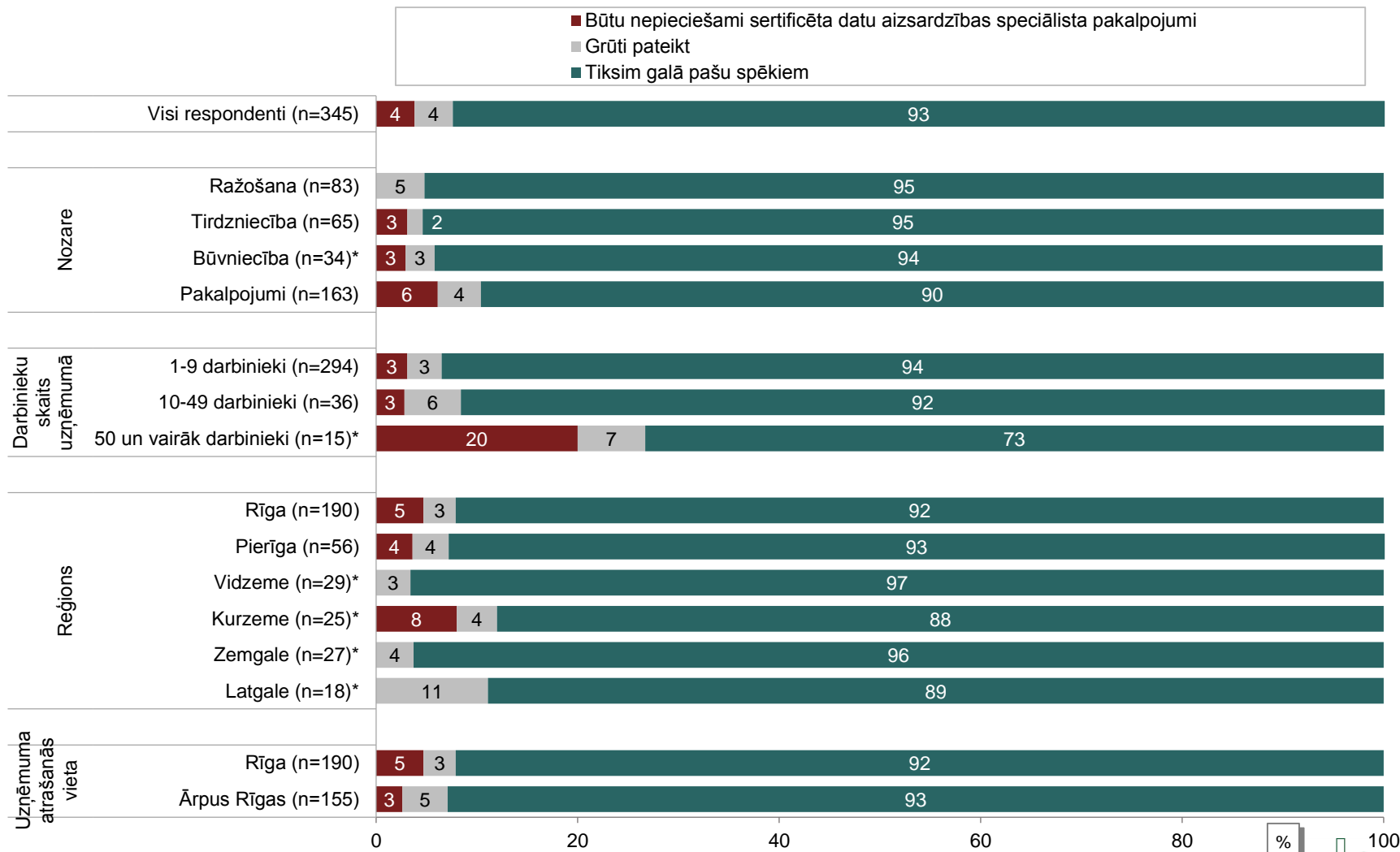

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmumā nav iecelts datu aizsardzības speciālists, n=345

2.2. Uzņēmēju viedoklis par datu aizsardzības speciālista pakalpojumu nepieciešamību viņu uzņēmumā

Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

C2. "Vai uzskatāt, ka Jūsu uzņēmumam būtu nepieciešami datu aizsardzības speciālista pakalpojumi, vai arī ar veicamajiem uzdevumiem spēj tikt galā citi darbinieki (piemēram, grāmatveži, biroja vadītāji, juristi, u.tml.)?"

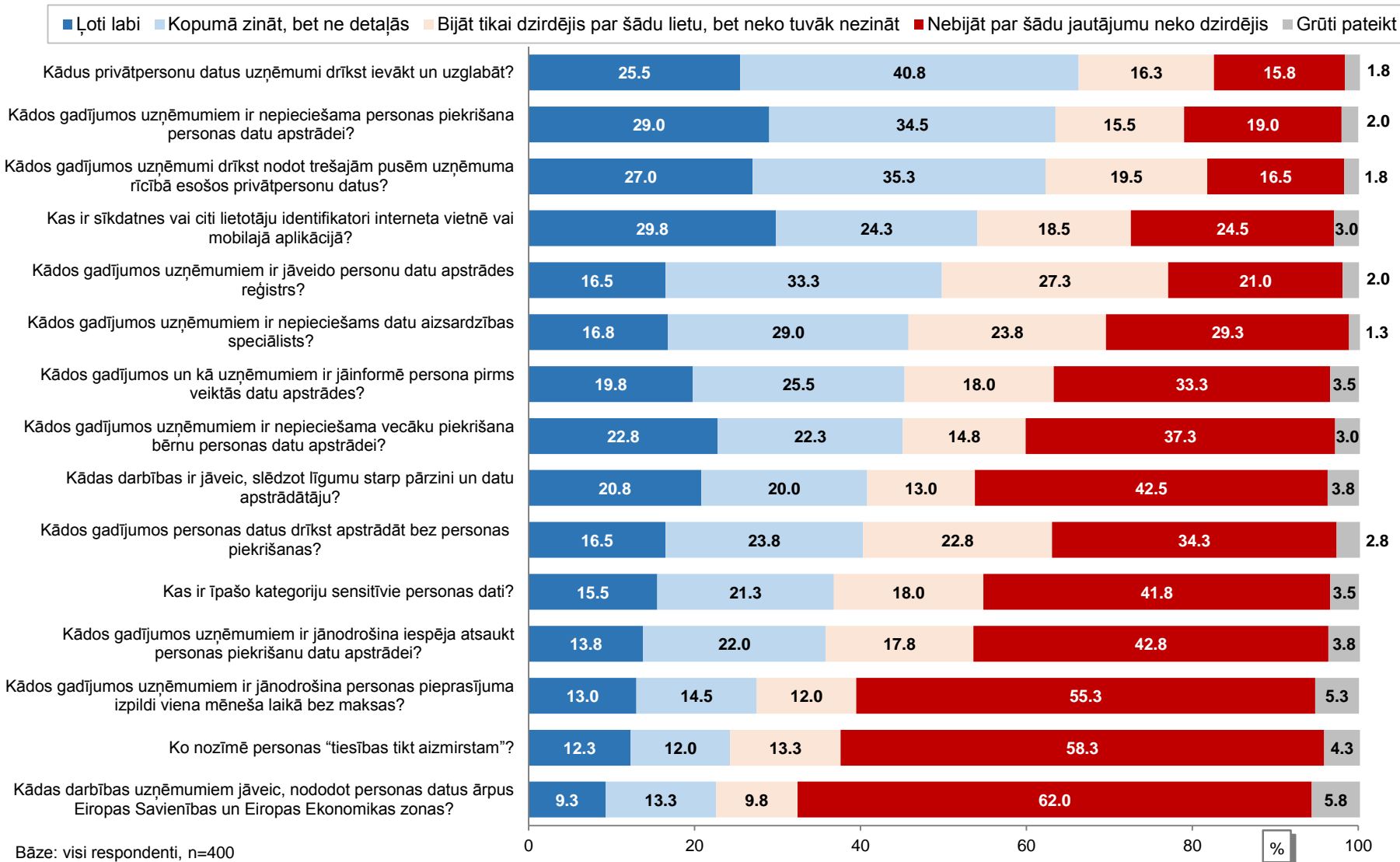

3. Uzņēmēju informētība un ieinteresētība dažādos ar personas datu aizsardzības regulas normām saistītos jautājumos

3.1. Uzņēmēju informētība par dažādiem ar personas datu aizsardzības regulu saistītiem jautājumiem

Tagad es Jums nosaukšu virkni tēmu un jautājumu, kas saistīti ar personu datu aizsardzības regulas normām un attiecas uz Latvijas uzņēmumiem. Jūs, lūdzu, man par katru no tiem pasakiet:

1) Cik labi Jūs šo tēmu pārzināt?

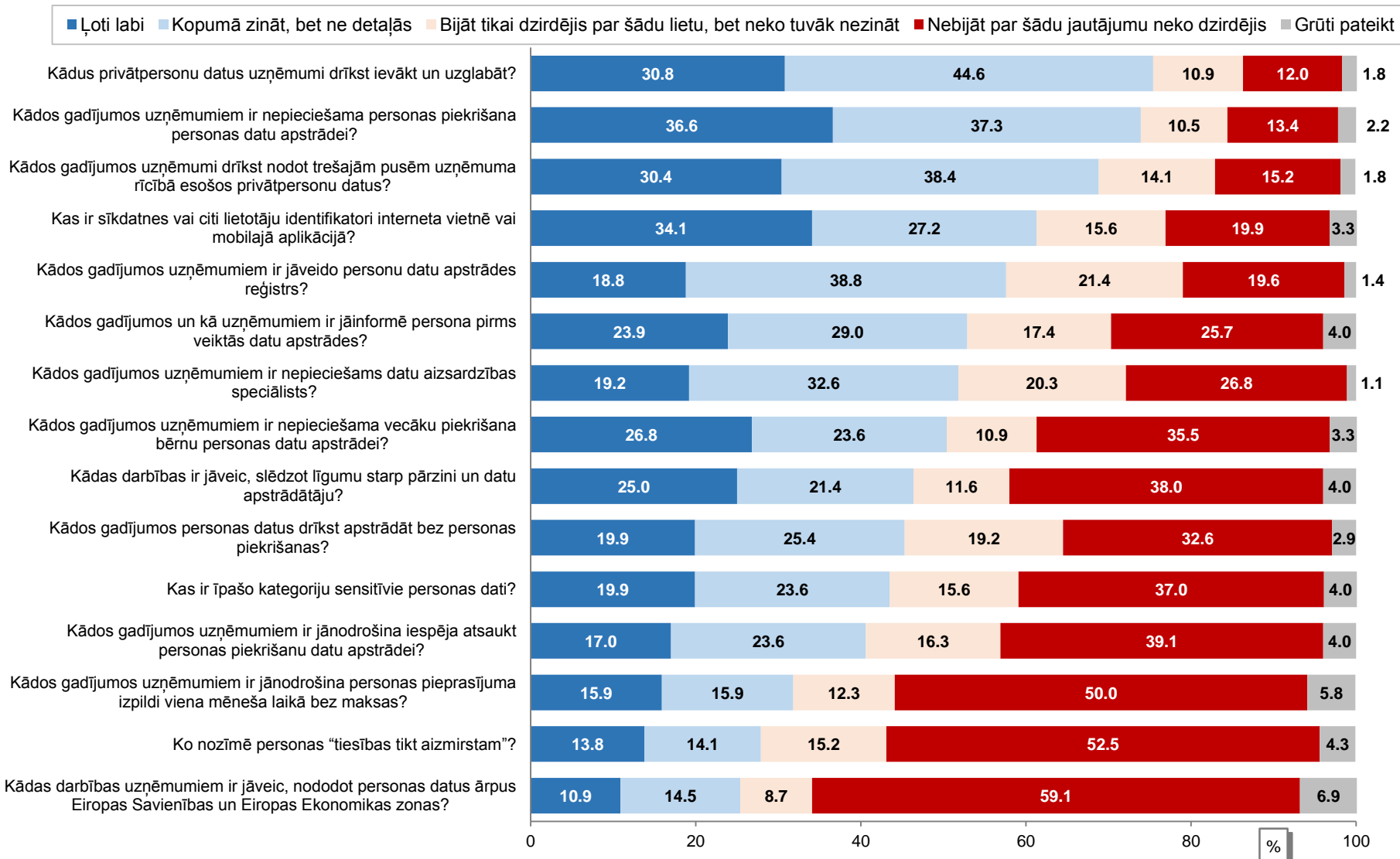

3.1. Uzņēmēju informētība par dažādiem ar personas datu aizsardzības regulu saistītiem jautājumiem

Uzņēmēji, uz kuru uzņēmumu attiecas GDPR datu regula

Tagad es Jums nosaukšu virkni tēmu un jautājumu, kas saistīti ar personu datu aizsardzības regulas normām un attiecas uz Latvijas uzņēmumiem. Jūs, lūdzu, man par katru no tiem pasakiet:

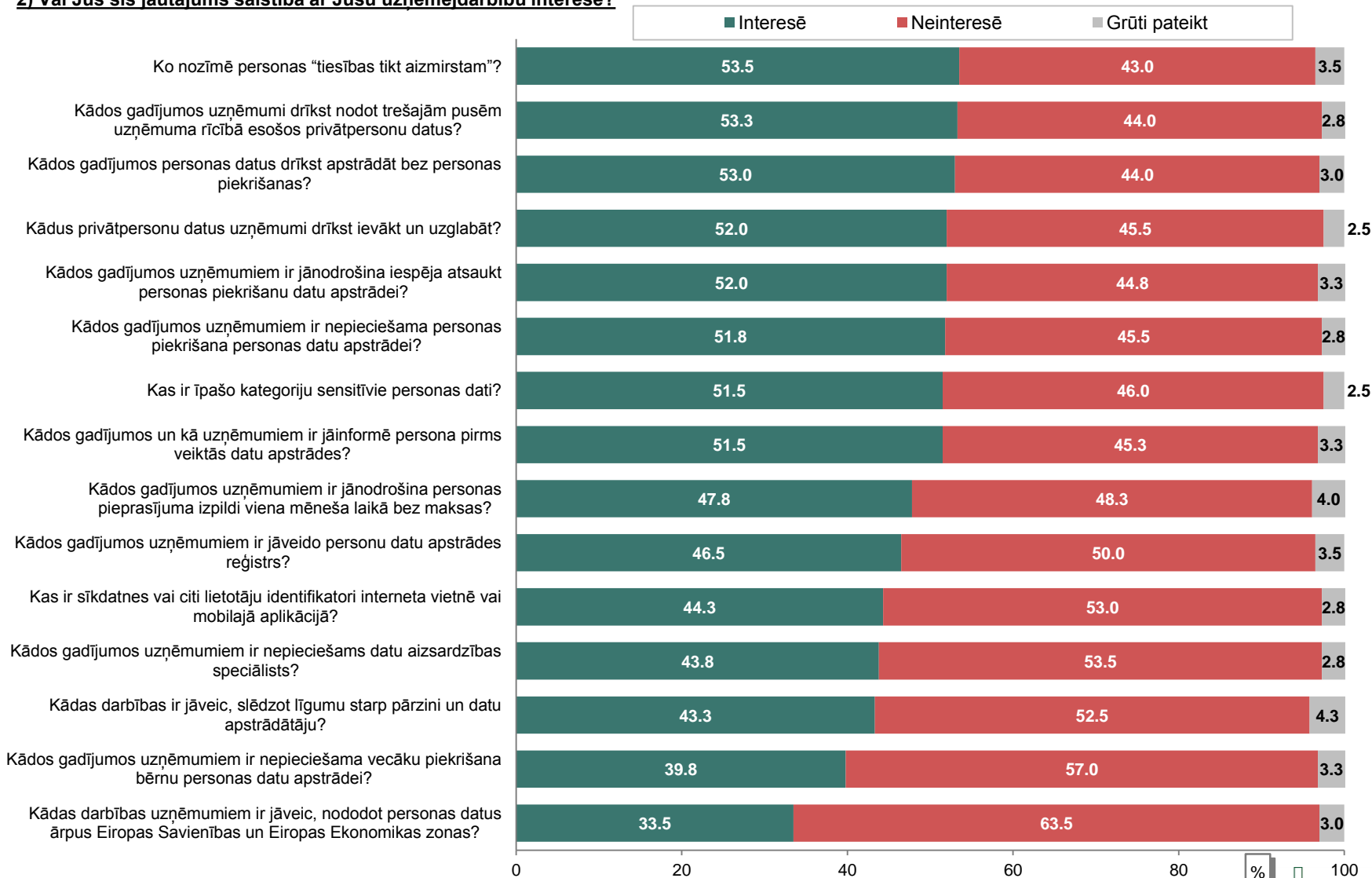
1) Cik labi Jūs šo tēmu pārzināt?

3.2. Uzņēmēju ieinteresētība dažādos ar personas datu aizsardzības regulas normām saistītos jautājumos

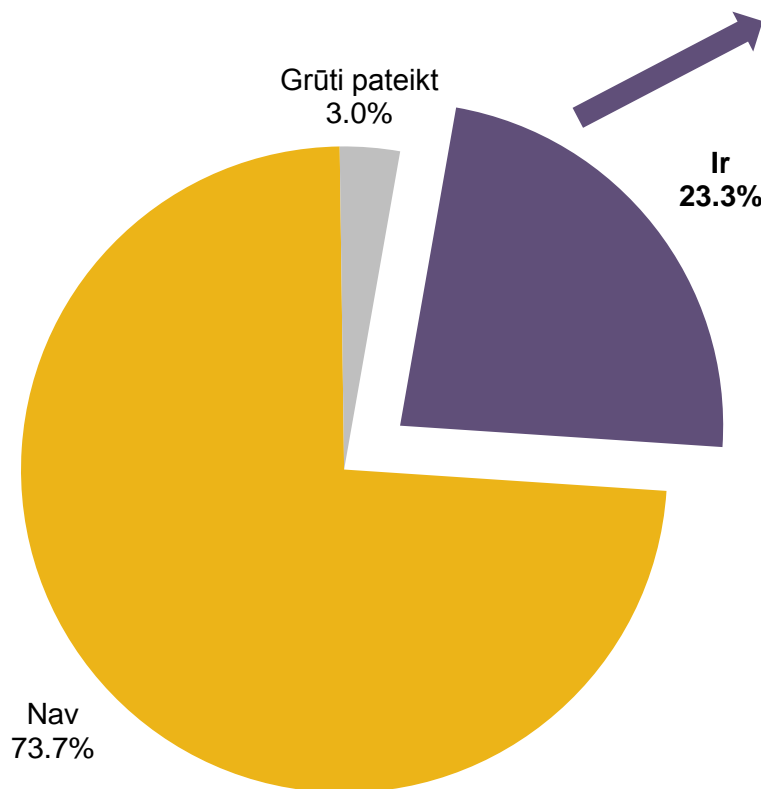
Tagad es Jums nosaukšu virkni tēmu un jautājumu, kas saistīti ar personu datu aizsardzības regulas normām un attiecas uz Latvijas uzņēmumiem. Jūs, lūdzu, man par katru no tiem pasakiet:

2) Vai Jūs šis jautājums saistībā ar Jūsu uzņēmējdarbību interesē?

4. Datu aizsardzības regulas prasību ieviešanai veltīto izdevumu apjoms uzņēmumos

E1. "Vai Jūsu uzņēmumam ir bijuši finansiāli izdevumi saistībā ar GDPR prasību ieviešanu?"

E2. "Apmēram cik lieli bija šie izdevumi?"

Uzņēmēji, kuriem ir bijuši finansiāli izdevumi saistībā ar GDPR prasību ieviešanu (n=93), norādījuši izdevumus no **€50 līdz €10 000**.

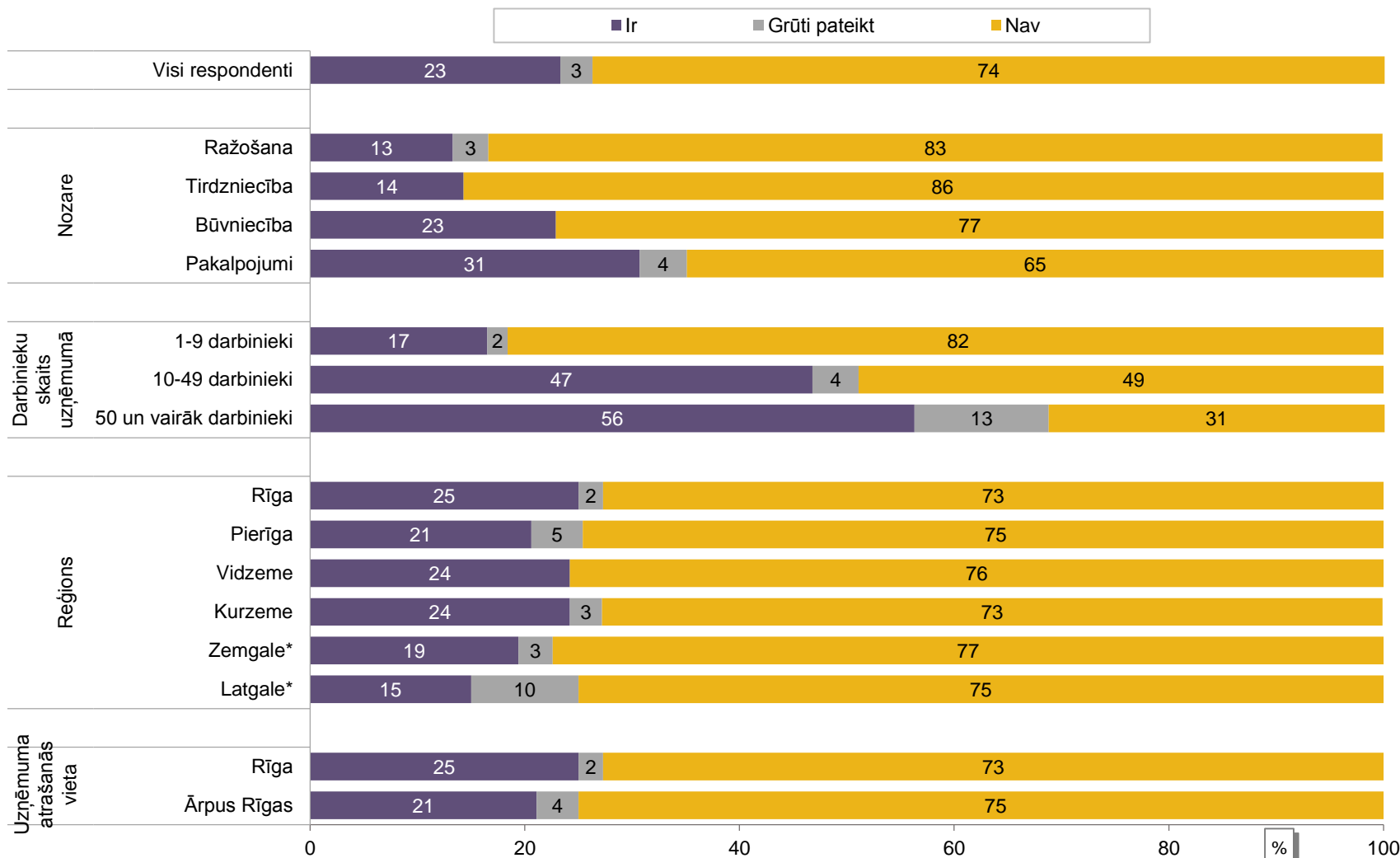
No uzņēmēju, kuriem bijuši finansiāli izdevumi, un kuri snieguši noteiktu atbildi (n=57), atbildēm aprēķinātā vidējā vērtība: **€515**

Bāze: visi respondenti, n=400

4. Datu aizsardzības regulas prasību ieviešanai veltīto izdevumu apjoms uzņēmumos

Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

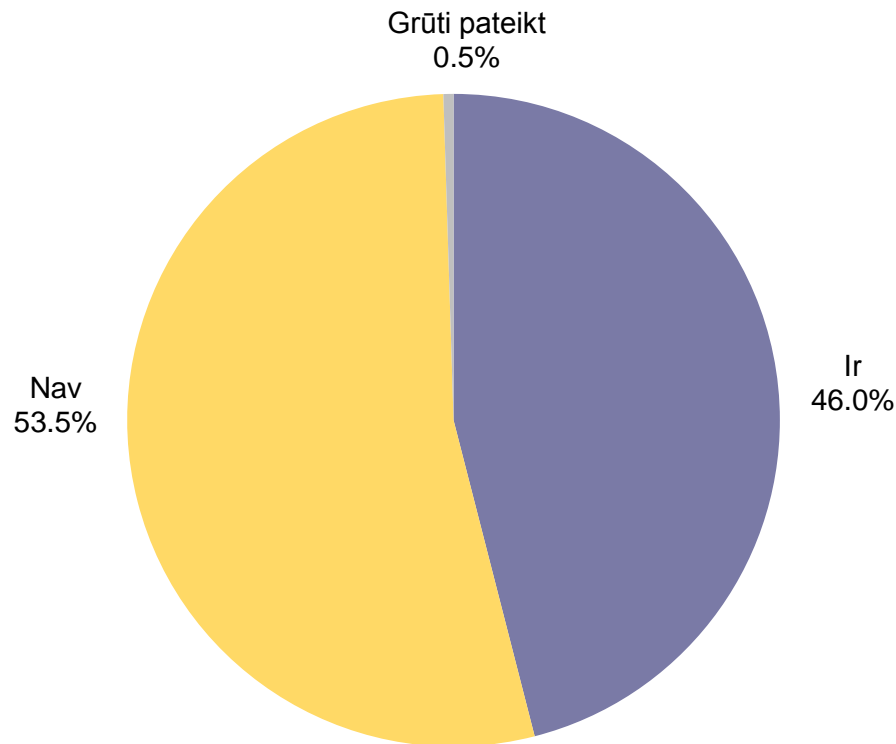
E1. "Vai Jūsu uzņēmumam ir bijuši finansiāli izdevumi saistībā ar GDPR prasību ieviešanu?"

5. Uzņēmumu interneta vietņu/ mobilo lietotņu apmeklētāju brīdināšana par sīkdatņu izmantošanu

5.1. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumos ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne

X1. "Vai Jūsu uzņēmumam ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne?"

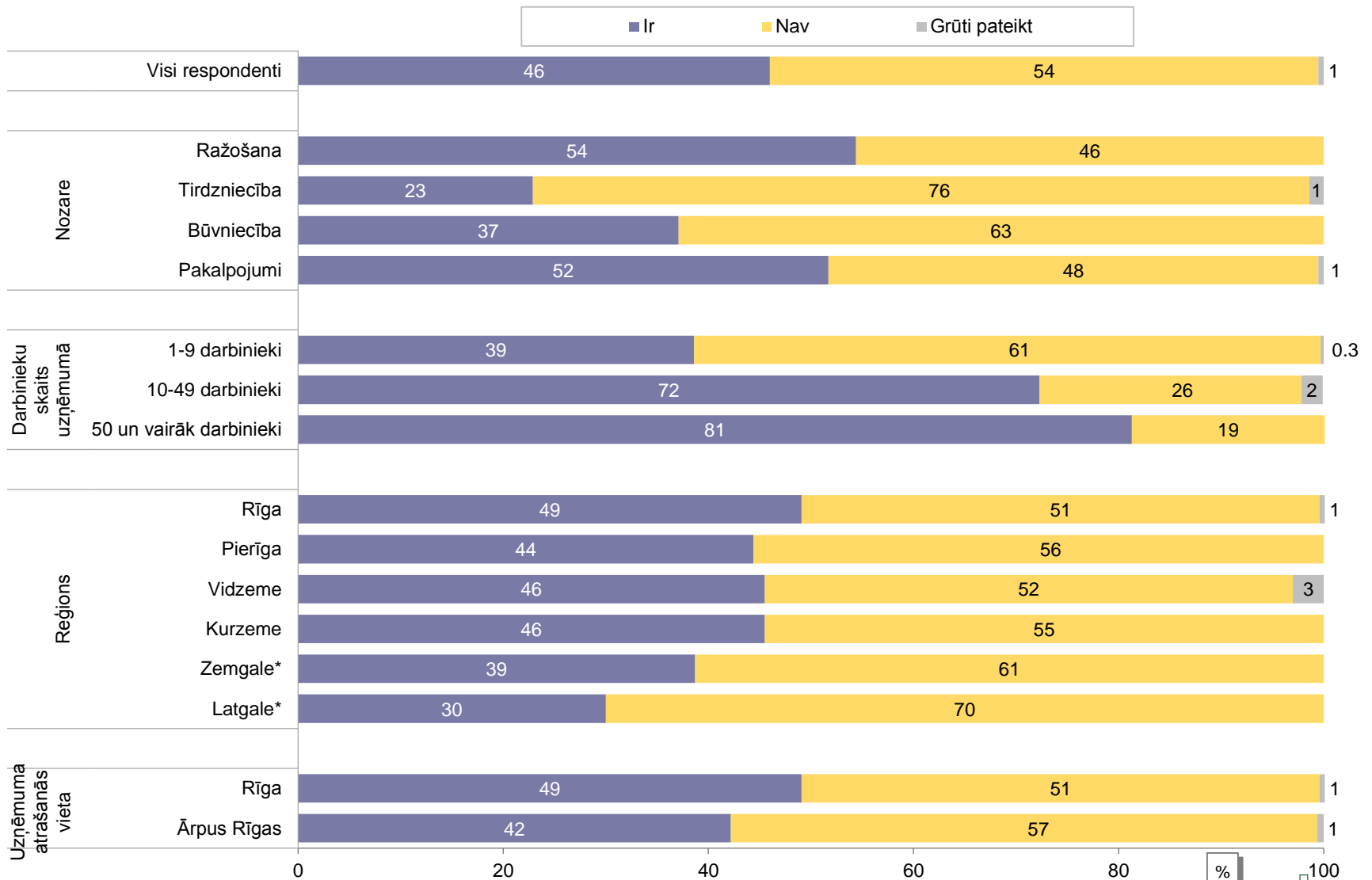

Bāze: visi respondenti, n=400

5.1. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumos ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne

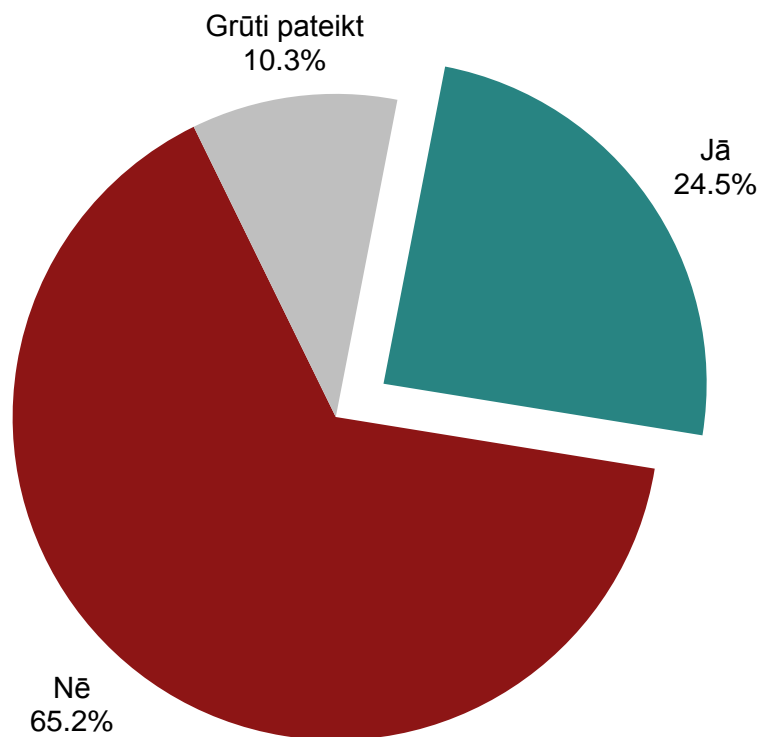
Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

X1. "Vai Jūsu uzņēmumam ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne?"

5.2. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmuma interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes

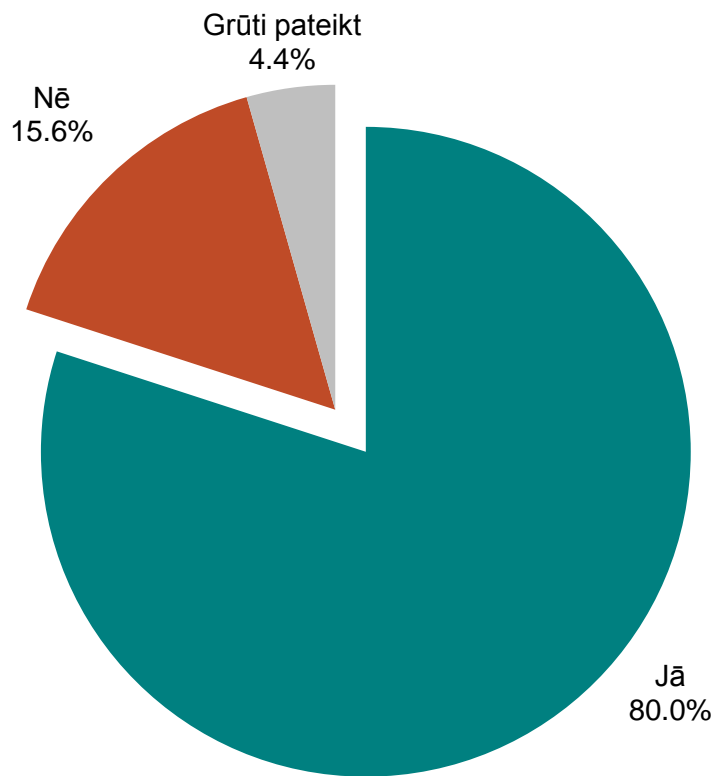
X2. "Vai Jūsu uzņēmuma interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes vai citi tamlīdzīgi identifikatori?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmumam ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne, n=184

5.3. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmuma interneta vietnes un/vai mobilās lietotnes apmeklētāji tiek brīdināti par sīkdatņu izmantošanu

X3. "Vai Jūsu uzņēmuma interneta vietnes un/vai mobilās lietotnes apmeklētāji tiek brīdināti par sīkdatņu izmantošanu?"

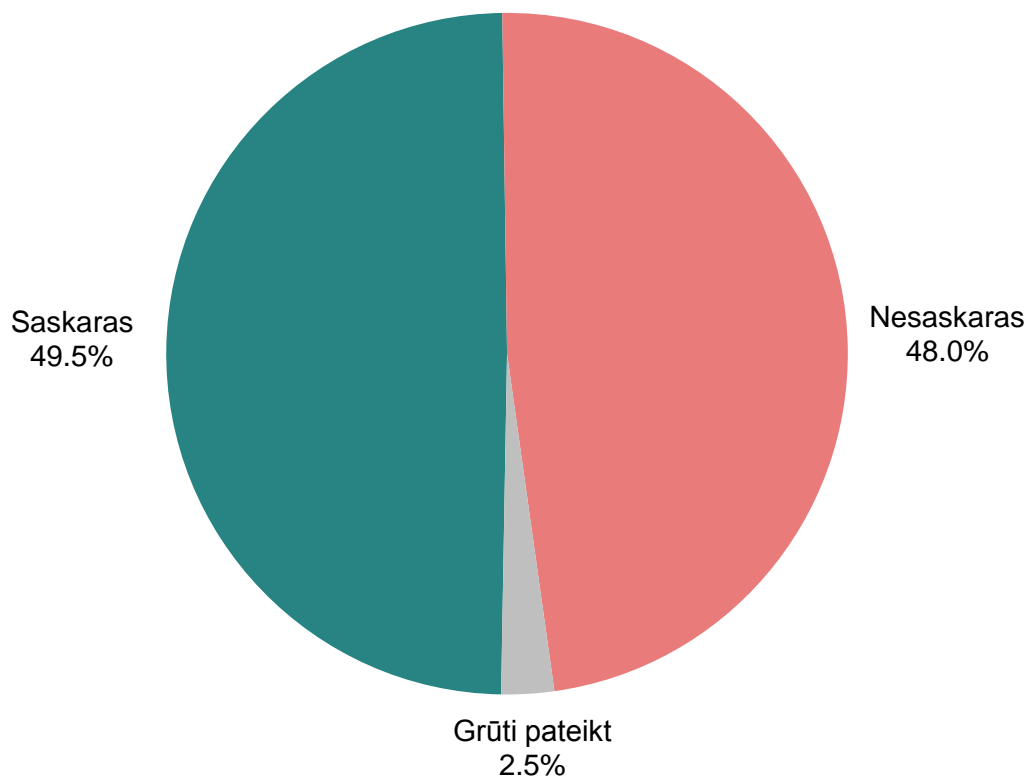

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmuma interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes vai citi tamlīdzīgi identifikatori, n=45

6. Privātpersonu datu apstrāde uzņēmumos

6.1. Uzņēmumu īpatsvars, kas atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem

F1. "Vai Jūsu uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem? Piemēram, Jums ir klienti – privātpersonas un Jūs veidojat to datu bāzes, vai arī kādos Jūsu veidotos pirkumu vai pakalpojumu līgumos parādās klientu – privātpersonu vārdi, uzvārdi, personas kodi vai cita šo privātpersonu raksturojoša informācija, u.tml.?"

Bāze: visi respondenti, n=400

6.1. Uzņēmumu īpatsvars, kas atbilstoši to darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem

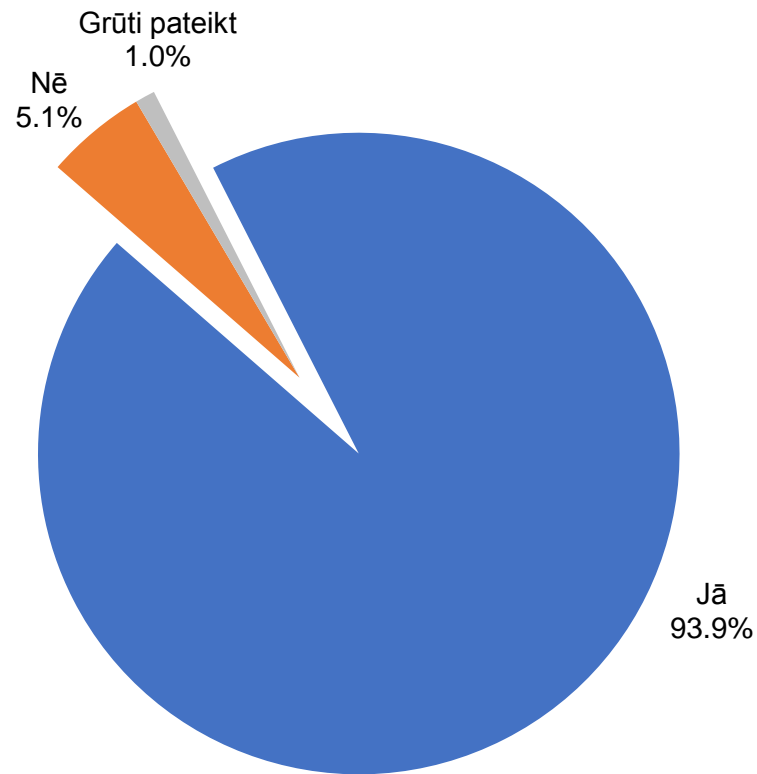
Atbildes dažādās uzņēmumu grupās

F1. "Vai Jūsu uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem? Piemēram, Jums ir klienti – privātpersonas un Jūs veidojat to datu bāzes, vai arī kādos Jūsu veidotos pirkumu vai pakalpojumu līgumos parādās klientu – privātpersonu vārdi, uzvārdi, personas kodi vai cita šo privātpersonu raksturojoša informācija, u.tml.?"

6.2. Uzņēmēju informētība par personas datu veidiem, ko iegūst viņu uzņēmums

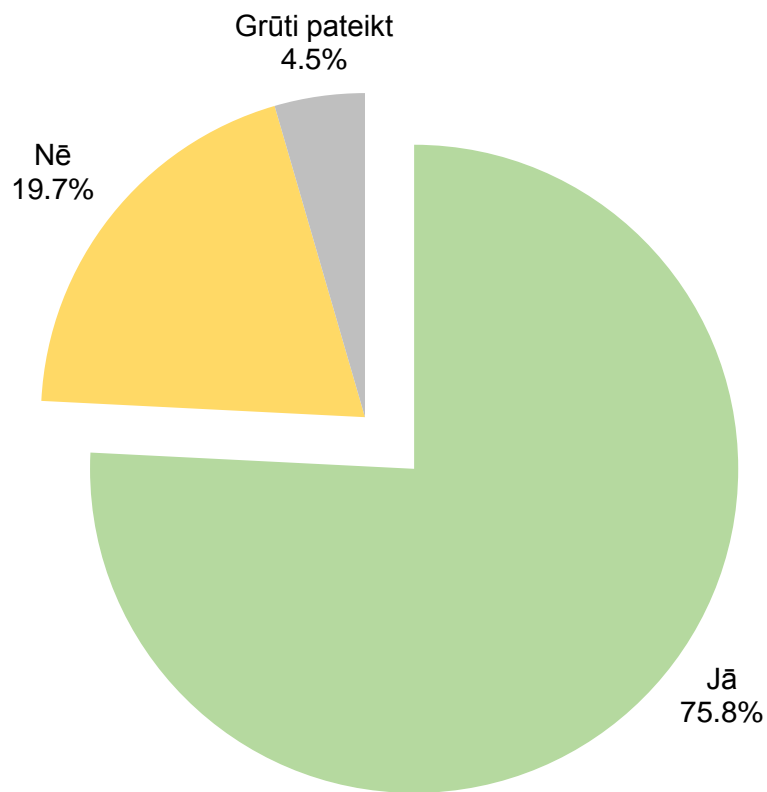
F2. "Vai Jūs zināt, kādus personas datu veidus (piemēram, vārds, personas kods, telefona numurs, adrese u.tml.) iegūst Jūsu uzņēmums?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, n=198

6.3. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumi klientiem dod iespēju atsaukt vai nesniegt piekrišanu personas datu apstrādei

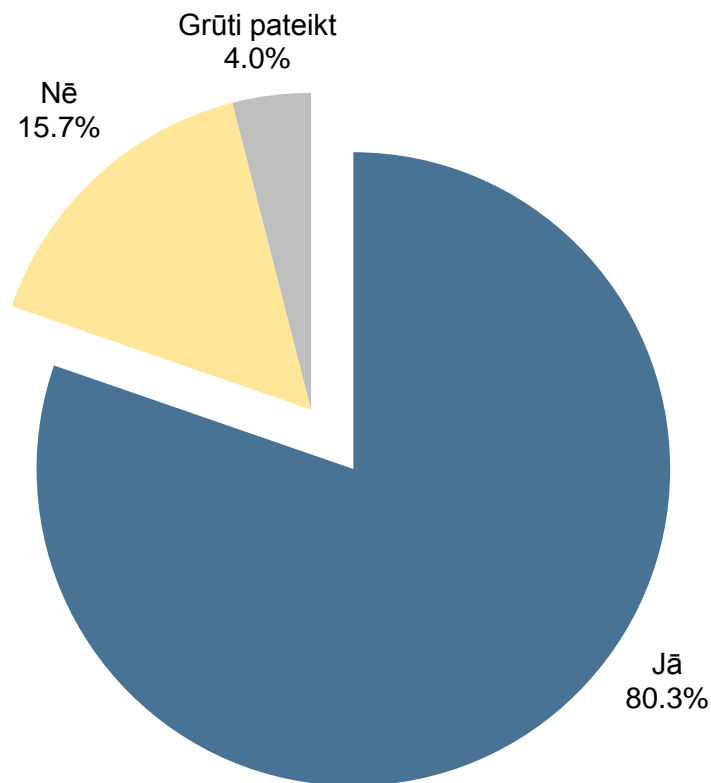
F3. "Vai Jūsu klientiem tiek dota iespēja atsaukt vai nesniegt piekrišanu personas datu apstrādei jebkurā laikā bez jebkādu negatīvu seku iestāšanās (piemēram, izmaksām)?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, n=198

6.4. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumos tiek lietoti kādi datu aizsardzības pasākumi

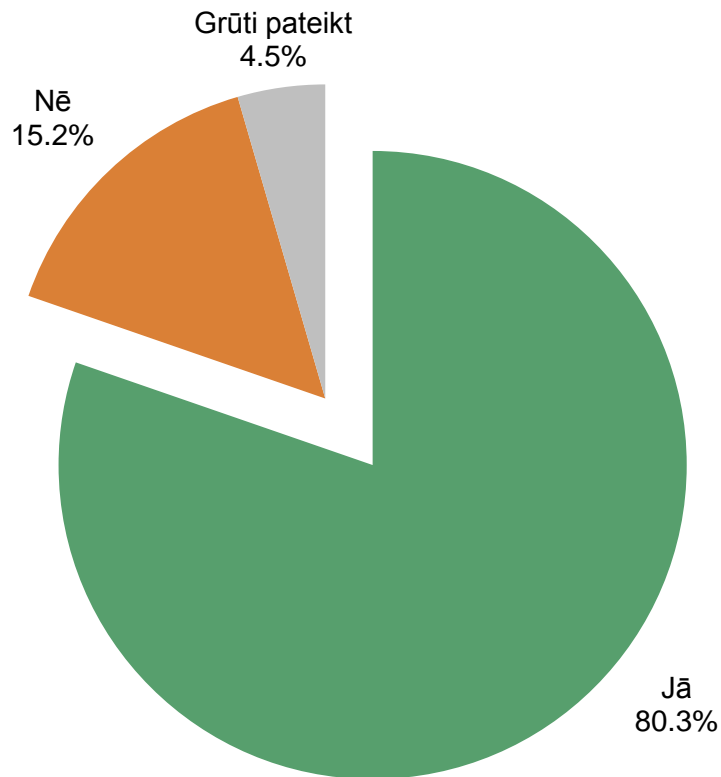
F4. "Domājot par datu aizsardzību, vai Jūsu uzņēmumā tiek lietoti kādi pasākumi (kā piemēram, paroles, slēgtas telpas, slēgti dokumentu skapji, autorizētas personas, u.tml.)?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, n=198

6.5. Uzņēmēju informētība par tiesisko pamatu viņu uzņēmumā veiktajai personas datu apstrādei

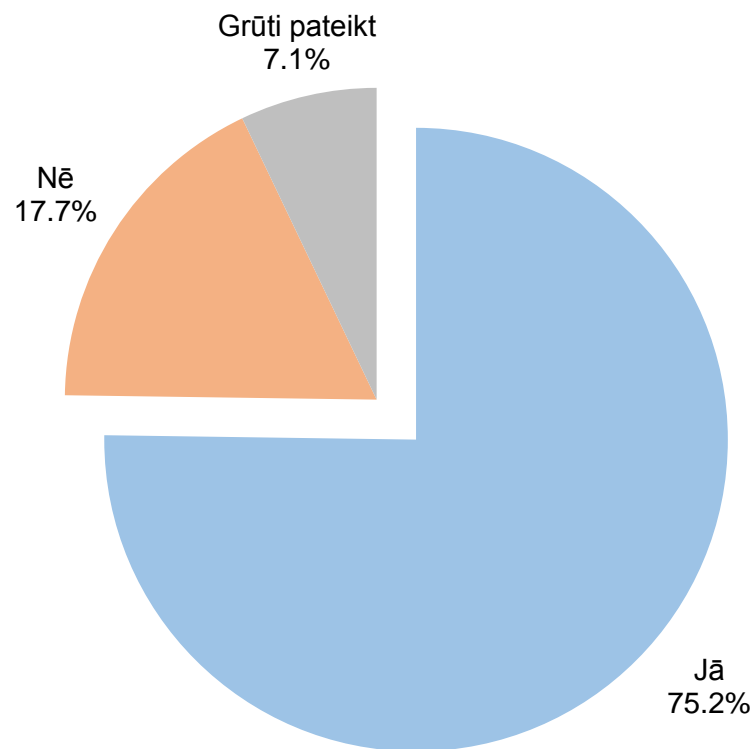
F5. "Vai Jūs vai citi Jūsu uzņēmuma darbinieki skaidri zina, kāds tiesiskais pamats (piemēram, personas piekrišana, līgums, u.tml.) ir Jūsu uzņēmumā veiktajai personas datu apstrādei – t.i., personas datu iegūšanai, glabāšanai, nodošanai, u.tml.?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, n=198

6.6. Privātpersonu informēšana par viņu datu apstrādi

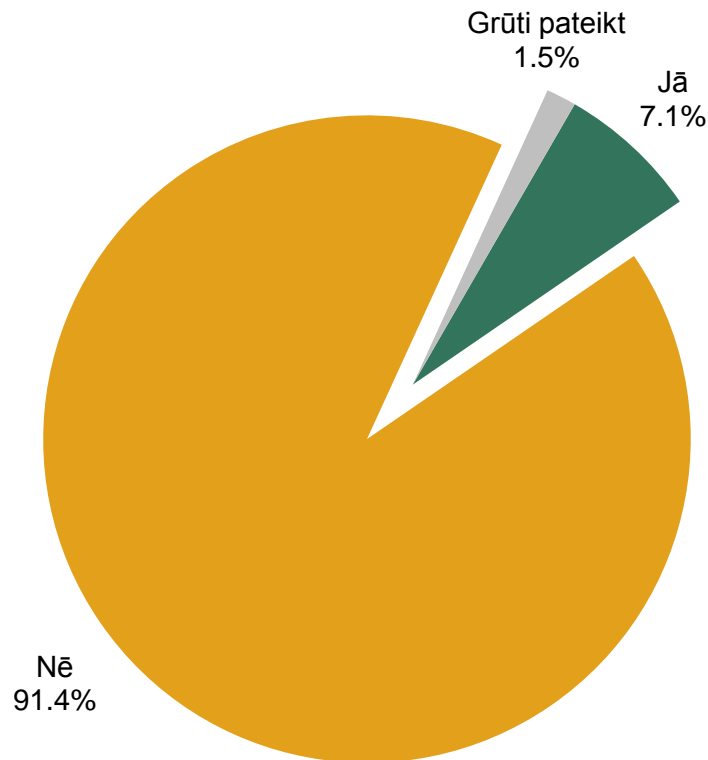
F6. "Vai Jūsu uzņēmums informē privātpersonas par viņu datu apstrādi?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, n=198

6.7. Uzņēmēju īpatsvars, kuru uzņēmumi ir saņēmuši iesniegumu personas datu dzēšanai, labošanai, pārņemšanai u.c.

F7. "Vai Jūsu uzņēmums kopš 2018.gada 25.maija ir saņēmis fiziskas personas iesniegumu ar lūgumu dzēst, labot, pārņemt u.c. uzņēmuma rīcībā esošos konkrētās personas datus?"

Bāze: uzņēmēji, kuru uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem, n=198

Aptaujas anketa

Aptaujas anketa (1)

Labdien,

Jums zvana un es pārstāvu pētījumu centru SKDS, šobrīd mēs veicam uzņēmēju aptauju, lai noskaidrotu uzņēmēju viedokļus un interesi par jautājumiem, kas saistīti ar no 2018.gada piemērojamo fizisko personu datu aizsardzības regulu. Vai es varētu runāt ar Jūsu uzņēmuma vadītāju?

Ja nē ---> noskaidrot iespējamo pārzvanišanas laiku vai telefona numuru, uz kuru būtu iespējams pārzvanīt!

Jums zvana un es pārstāvu pētījumu centru SKDS, šobrīd mēs veicam uzņēmēju aptauju. Šī pētījuma mērķis ir noskaidrot mazo un vidējo uzņēmumu vadītāju viedokļus un interesi par jautājumiem kas saistīti ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu. Jūsu uzņēmums aptaujai tika izvēlēts pēc nejaušās izlases principa un mēs būtu ļoti pateicīgi, ja Jūs piekristu atbildēt uz dažiem jautājumiem. Intervija ir īsa, tā nepārsniegs kādas 10 – maksimāli 15 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā.

Vai Jūs piekristu piedalīties šajā pētījumā?

D4. Sakiet, lūdzu, cik darbinieku ir Jūsu uzņēmumā?

1-5	1	--- > turpināt
6-9	2	
10-25	3	
26-49	4	
50-99	5	
100-249	6	
250 un vairāk	7	---- > Beigt interviju

A0. Sakiet, lūdzu, kāds ir Jūsu ieņemamais amats Jūsu uzņēmumā?

Valdes loceklis/ -e	1
Valdes priekšsēdētājs/ -a	2
Direktors/ -e	3
Īpašnieks/ -ce	4
Cits (precizēt, kāds)	5

Kopš 2018. gada 25. maija Latvijā ir piemērojama Eiropas Savienības regula par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ("Vispārīgā datu aizsardzības regula" jeb GDPR (izrunā: DŽī – Dī – Pī – Er), kura reglamentē to, kādā veidā uzņēmumi drīkst apstrādāt fizisku personu datus.

A1. Vai Jūs iepriekš bijāt dzirdējuši par šādas regulas pastāvēšanu?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

A2. Ņemot vērā visu, ko Jūs par šo regulu un tās prasībām zināt, vai, Jūsprāt, šīs regulas prasības attiecas arī uz Jūsu uzņēmumu (t.i., Jums šīs regulas sakarā vajadzētu kaut ko darīt/ ir, bija kaut kas jādara)?

Attiecas	1	--- > A3
Neattiecas	2	--- > A5
Grūti pateikt	8	

Aptaujas anketa (2)

A3. Vai Jūsu uzņēmumā jau kaut kas ir ticis darīts regulas prasību nodrošināšanai un, ja JĀ, tad vai šobrīd ir nodrošināta pilnīga atbilstība regulas prasībām, vai tomēr vēl ir veicami darbi pilnīgas atbilstības nodrošināšanai?

Šobrīd ir nodrošināta pilnīga atbilstība regulas prasībām	1
Vēl ir veicami darbi pilnīgas atbilstības nodrošināšanai	2
Nekas nav darīts	3
Grūti pateikt	8

A4. Es nosaukšu vairākas jomas. Kurās no tām Jūsu uzņēmumā varētu būt lielākās grūtības nodrošināt regulas prasības?

Var būt vairākas atbildes

Personāla (darbinieku) dati	1
Klientu un sadarbības partneru dati	2
Citas datubāzes	3
Informācijas uzglabāšanas un apstrādes tehnoloģijas	4
Jums īpašu grūtību nav	5
Grūti pateikt	8

A5. Vai Jūs zinājāt, ka Latvijā ir valsts iestāde, kura veic personas datu aizsardzības uzraudzību?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

C1. Vai Jūsu uzņēmumā ir iecelts personas datu aizsardzības speciālists?

Ir	1	---> M bloks
Nav	2	---- > C2
Grūti pateikt	8	---- > C2

C2. Vai uzskatāt, ka Jūsu uzņēmumam būtu nepieciešami datu aizsardzības speciālista pakalpojumi, vai arī ar veicamajiem uzdevumiem spēj tikt galā citi darbinieki (piemēram, grāmatveži, biroja vadītāji, juristi, u.tml.)?

Būtu nepieciešami sertificēta datu aizsardzības speciālista pakalpojumi	1
Tiksim galā pašu spēkiem	2
Grūti pateikt	8

Aptaujas anketa (3)

Tagad es Jums nosaukšu virkni tēmu un jautājumu, kas saistīti ar personu datu aizsardzības regulas normām un attiecas uz Latvijas uzņēmumiem. Jūs, lūdzu, man par katru no tiem pasakiet:

		M1.1. Vai Jūs to pārzināt.....					M1.2. Vai Jūs šis jautājums saistībā ar Jūsu uzņēmējdarbību...		
		Ļoti labi	Kopumā zināt, bet ne detaļās	Bijāt tikai dzirdējis par šādu lietu, bet neko tuvāk nezināt	Nebijāt par šādu jautājumu neko dzirdējis	Grūti pateikt/ NA	Interesē	Neinteresē	Grūti pateikt/ NA
M1.	Kādos gadījumos uzņēmumiem ir jāveido personu datu apstrādes reģistrs?	1	2	3	4	8	1	2	8
M2.	Kādos gadījumos uzņēmumiem ir nepieciešams datu aizsardzības speciālists?	1	2	3	4	8	1	2	8
M3.	Kādos gadījumos uzņēmumi drīkst nodot trešajām pusēm uzņēmuma rīcībā esošos privātpersonu datus?	1	2	3	4	8	1	2	8
M4.	Kādus privātpersonu datus uzņēmumi drīkst ievākt un uzglabāt?	1	2	3	4	8	1	2	8
M5.	Kādos gadījumos uzņēmumiem ir nepieciešama personas piekrišana personas datu apstrādei?	1	2	3	4	8	1	2	8
M6.	Kas ir īpašo kategoriju sensitīvie personas dati?	1	2	3	4	8	1	2	8
M7.	Kādos gadījumos personas datus drīkst apstrādāt bez personas piekrišanas?	1	2	3	4	8	1	2	8
M8.	Kādos gadījumos uzņēmumiem ir jānodrošina iespēja atsaukt personas piekrišanu datu apstrādei?	1	2	3	4	8	1	2	8
M9.	Ko nozīmē personas "tiesības tikt aizmirstam"?	1	2	3	4	8	1	2	8
M10.	Kādos gadījumos uzņēmumiem ir jānodrošina personas pieprasījuma izpildi viena mēneša laikā bez maksas?	1	2	3	4	8	1	2	8
M11.	Kādos gadījumos un kā uzņēmumiem ir jāinformē persona pirms veiktās datu apstrādes?	1	2	3	4	8	1	2	8
M12.	Kādos gadījumos uzņēmumiem ir nepieciešama vecāku piekrišana bērnu personas datu apstrādei?	1	2	3	4	8	1	2	8
M13.	Kādas darbības uzņēmumiem jāveic, nododot personas datus ārpus Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas?	1	2	3	4	8	1	2	8
M14.	Kas ir sīkdatnes vai citi lietotāju identifikatori interneta vietnē vai mobilajā aplikācijā?	1	2	3	4	8	1	2	8
M15.	Kādas darbības ir jāveic, slēdzot līgumu starp pārzini un datu apstrādātāju?	1	2	3	4	8	1	2	8

Aptaujas anketa (4)

E1. Vai Jūsu uzņēmumam ir bijuši finansiāli izdevumi saistībā ar GDPR prasību ieviešanu?

Ir	1	---> E2
Nav	2	--- > X1
Grūti pateikt	8	--- > X1

E2. Apmēram cik lieli bija šie izdevumi?

Lūdzu, nosauciet kaut vai aptuvenu summu eiro!

.....
Nav atbildes 9801

X1. Vai Jūsu uzņēmumam ir interneta vietne un/vai mobilā lietotne?

Ir	1	--- > X2
Nav	2	--- > F1
Grūti pateikt	8	

X2. Vai Jūsu uzņēmuma interneta vietnē un/vai mobilajā lietotnē tiek izmantotas sīkdatnes vai citi tamlīdzīgi identifikatori?

Jā	1	--- > X3
Nē	2	--- > F1
Grūti pateikt	8	

X3. Vai Jūsu uzņēmuma interneta vietnes un/vai mobilās lietotnes apmeklētāji tiek brīdināti par sīkdatņu izmantošanu?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

F1. Vai Jūsu uzņēmums atbilstoši tā darbības specifikai saskaras ar privātpersonu datiem? Piemēram, Jums ir klienti – privātpersonas un Jūs veidojat to datu bāzes, vai arī kādos Jūsu veidotos pirkumu vai pakalpojumu līgumos parādās klientu – privātpersonu vārdi, uzvārdi, personas kodi vai cita šo privātpersonu raksturojoša informācija, u.tml. ?

Saskaras	1	---> F2
Nesaskaras	2	--- > D1
Grūti pateikt	8	--- > D1

F2. Vai Jūs zināt, kādus personas datu veidus (piemēram, vārds, personas kods, telefona numurs, adrese u.tml.) iegūst Jūsu uzņēmums?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

F3. Vai Jūsu klientiem tiek dota iespēja atsaukt vai nesniegt piekrišanu personas datu apstrādei jebkurā laikā bez jebkādu negatīvu seku iestāšanās (piemēram, izmaksām)?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

F4. Domājot par datu aizsardzību, vai Jūsu uzņēmumā tiek lietoti kādi pasākumi (kā piemēram, paroles, slēgtas telpas, slēgti dokumentu skapji, autorizētas personas, u.tml.)?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

Aptaujas anketa (5)

F5. Vai Jūs vai citi Jūsu uzņēmuma darbinieki skaidri zina, kāds tiesiskais pamats (piemēram, personas piekrišana, līgums, u.tml.) ir Jūsu uzņēmumā veiktajai personas datu apstrādei – t.i., personas datu iegūšanai, glabāšanai, nodošanai, u.tml.?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

F6. Vai Jūsu uzņēmums informē privātpersonas par viņu datu apstrādi?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

F7. Vai Jūsu uzņēmums kopš 2018.gada 25.maija ir saņēmis fiziskas personas iesniegumu ar lūgumu dzēst, labot, pārnest u.c. uzņēmuma rīcībā esošos konkrētās personas datus?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	8

Intervijas nobeigumā, lūdzu, sniedziet datus par uzņēmumu.

D1. Sakiet, lūdzu, kādā pilsētā vai novadā atrodas Jūsu uzņēmums?

Gadījumā, ja uzņēmums darbojas vairākās vietās, nosauciet to, kurā tiek veikta lielākā daļa uzņēmuma darbības vai arī atrodas uzņēmuma administrācija.

Uzdot, ja D1 atzīmēts kāds no novadiem

D2. Sakiet, lūdzu, vai Jūsu uzņēmums atrodas ... ?

Pilsētā	1
Ārpus pilsētas	2

D5. Sakiet, lūdzu, kāds kapitāls ir pārstāvēts Jūsu uzņēmumā?

Uzņēmumā ir pārstāvēts tikai vietējais kapitāls	1
Uzņēmumā ir pārstāvēts gan vietējais kapitāls, gan ārvalstu kapitāls	2
Uzņēmumā ir pārstāvēts tikai ārvalstu kapitāls	3

Projekta darba grupa: Arnis Kaktiņš, Māra Alksne
Par lauka darba norisi atbildīgās: Vineta Puķe, Elīna Orlova
Datu masīvu veidoja: Saiva Beržinska

SKDS

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 67 312 876, e-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv